

Glasnik

ISSN 1331-4998 TRAVANJ 2023. BROJ 36

Općine
Klana

ELEKTRO
RADOVI

NAJAM
RADNIH
STROJEVA

A Rubeši 18, 51215 Kastav
M 099 213 2976
E elektro.vukelic@gmail.com

www.elektrovukelic.hr

modernLINE

TVORNICA PROZORA I VRATA
Prodajni salon u Škalnici
Škalnica 65, Klana

GLASNIK OPĆINE KLANA

Izdaje: Općina Klana
Klana 33, 51217 Klana

Godina XXI.
Travanj 2023.
Broj 36

Za izdavača
Željka ŠARČEVIĆ GRGIĆ

Uredništvo
Ivana MARINČIĆ
Tatjana TODESKINI
Ivana VLAŠE

Glavna urednica
Ivana MARINČIĆ

Grafička obrada i tisak
Tiskara i grafika Viškovo d.o.o.

Izlazi povremeno

Naklada
800 primjeraka

Naslovna stranica
GUMANCE I GUMANAČKA
Autor fotografije: Dolores Grgurina

OPĆINA KLANA

KLANA 33, 51217 KLANA

RADNO VRIJEME

PONEDJELJAK, SRIJEDA I ČETVRTAK

8:00 – 16:00

UTORAK

8:00 – 18:00

PETAK

8:00 – 14:00

Telefon: 808-205

E-mail:

Željka Šarčević Grgić, načelnica
nacelnik@klana.hr

Ivana Vlaše, pročelnica
procelnik@klana.hr

Tatjana Todeskini, tajnica
tajnica@klana.hr

Knjigovodstvo
knjigovodstvo@klana.hr

MULTIMEDIJALNI CENTAR

RADNO VRIJEME

PONEDJELJAK - PETAK

13:00 – 21:00

Telefon: 808-301

E-mail: mmcklana@klana.hr

Fb-profil i stranica: [Mmc Klana](#)

Uvodna riječ

Vremena su takva da sve poprima e-: e-Dnevnik, e-Matične knjige, e-Porezna, e-Osiguranje... Čitaju se e-knjige, slušaju e-albumi. Procesu su to koji odgovaraju brzom načinu života, olakšavaju npr. ishodovanje dokumenata, skraćuju vrijeme čekanja u redovima. I Glasnik bi vrlo lako mogao postati e-Glasnik, a takvu mu sudbinu u dogledno vrijeme i predviđamo. No, još nije pravo vrijeme za to – sve dok postoje generacije koje se najrazličitijim uslugama i dalje služe u fizičkom obliku. Informacije koje su već poznate, a mnoge su poznate upravo zahvaljujući e-svijetu, ne mogu se prezentirati kao aktualne. I kada bi se Glasnik objavljivao samo s ciljem informiranja građana, njegov bi tisak bio upitan. No, kada se u prvi plan stavi stvaranje dokumenta vremena i bilježenje presjeka jedne cijele godine, za postavljanje takvog pitanja više nema mjesta.

Godinu 2022. obilježio je povratak u „staro normalno“. S maskicama na licu odlazili smo tek u zdravstvene ustanove i ljekarne. Okupljanja su kroz veći dio godine bila omogućena. Korona je, doduše, ostavila traga i mnogi su se jednostavno odviknuli od izlazaka i sudjelovanja u društvenom životu, osobito oni koji se služe e-uslugama.

Sve u svemu, godina je bila zadovoljavajuća. Bilo je, naravno, i nezadovoljstva, a ponajviše na javnoj razini izazvala je dodjela sredstava udrugama putem natječaja. Odgađalo se to dok se moglo, no nakon što je revizija Općini Klana pokazala konačni znak zaustavljanja, nije bilo druge mogućnosti, nego upotrebljavati riječi poput „uredba“, „pravilnik“, „obrazac“, „povjerenstvo“, „ugovori“... Iz poglavlja o udrugama ipak se da zaključiti da je njihovo djelovanje, premda dodatno opterećeno silnom papirologijom, ostalo neometeno.

Ivana Marinčić, glavna urednica

OPĆINSKI TRENUTAK

Poštovani čitatelji Glasnika Općine Klana, pred vama je novi Glasnik Općine Klana, a riječ je o 36. broju glasila u kojem vas svake godine nastojimo podsjetiti na ono najvažnije što se dogodilo u protekloj godini i spomenuti naše planove za naredno razdoblje. Tek što smo se početkom prošle godine uspjeli riješiti koronavirusa i svih posljedica koje je za sobom donijela pošast pandemije, Ukrajina je postala svjedokom novog krvavog rata koji se odrazio na situaciju diljem Europe, a njegove posljedice svakodnevno osjećamo i u Hrvatskoj. Rat u Ukrajini donio je sa sobom veliki val inflacije i poskupljenja, poglavito energenata, što se posljedno odrazilo i na sve ostale sfere života.

Život je postao skuplji, znatno skuplji i to osjećamo na svakom koraku. Kako su nam svima poskupjele potrošačke košarice, tako su porasli i troškovi za našu općinu. Naime, samo cijene građevinskih radova i električne energije porasle su više od 50 posto i sve je teže provoditi zamišljene projekte. Zbog toga smo u protekloj godini bili prisiljeni odlučiti se za nimalo popularnu mjeru poskupljenja komunalne naknade. Međutim, s obzirom na to da smo do sada imali najnižu komunalnu naknadu u riječkom prstenu, taj je čin jednostavno bio neizbježan.

Neovisno o drastičnom poskupljenju troškova vrtića i jaslica te produženog boravka, i dalje smo zadržali jednu od najnižih cijena.

PROJEKTI U 2022. GODINI

Katastarska izmjera

Od važnijih projekata koje smo uspješno proveli u protekloj godini svakako treba navesti **završetak obnove katastarskih knjiga za katastarsku općinu Studena**, čime je okončan još jedan postupak rješavanja nesređenog zemljišno-knjižnog stanja u našoj općini. Nije naodmet naglasiti da je postupak rješavanja zemljišno-knjižnog stanja za sve naše mještane besplatan, a tako će ostati i u budućnosti. U iščekivanju smo odobrenja resornog Ministarstva, Općinskog suda u Rijeci i Ureda za katastar nekretnina kako bismo mogli krenuti s obnovom zemljišnih knjiga za katastarsku općinu Škalnica, koja je planirana tijekom 2023. godine.

Najznačajniji projekt iz protekle godine svakako je **zamjena sustava stare javne rasvjete**. Projektom su se obuhvatila sva općinska naselja, a isti će u budućnosti donijeti brojne pozitivne promjene, između ostalog i vrlo značajne uštede električne energije u javnoj rasvjeti kao i smanjenje troškova održavanja javne rasvjete, ali i promjenu noćne vizure Klane i svih pripadajućih mjesta. Projekt modernizacije sustava javne rasvjete vrijedan je 1,679.732,50 kuna s PDV-om, a novčana sredstva za njegovu provedbu Općina Klana pribavila je iz HBOR-ova ESIF kredita za javnu rasvjetu s povoljnom kamatnom stopom od 0,1 posto godišnje za brdsko-planinska područja. Općina se kreditno zadužila na devet godina, ali očekujemo da će se cijeli kredit isplatiti od uštede električne energije i održavanja.

Nakon obrađene Klane i Studene slijedi obnova zemljišnih knjiga za Škalnicu

Obnova Vatrogasnog doma u Klani

Projekt od iznimne važnosti svakako je obnova Vatrogasnog doma u Klani. Cjelokupnom energetsom obnovom zgrade i adekvatnim opremanjem svih triju etaža uvelike je podignuta kvaliteta djelovanja korisnika objekta. Radi se o investiciji vrijednoj više od 3,6 milijuna kuna, koju je u iznosu od 2,7 milijuna kuna sufinanciralo Ministarstvo poljoprivrede, i to iz nacionalnih te većinom europskih sredstava putem Programa ruralnog razvoja, dok je 685 tisuća kuna

sufinancirala Općina Klana, što je za naš proračun velik iznos i možemo govoriti o značajnim financijskim sredstvima. No, isplatilo se. Zgradu DVD-a Klana ne koriste isključivo vatrogasci, već je ona mjesto okupljanja stanovništva svih dobnih skupina koji za svoje aktivnosti sada imaju znatno bolje uvjete. U prizemlju su uređene prostorije koje koriste pripadnici DVD-a. Uređeni su sanitarni čvorovi kako u prizemlju, tako i u teretani koja djeluje na prvom katu, a za koju su nabavljene i nove sprave za vježbanje. Multimedijalni centar ovim je projektom dobio novu informatičku opremu, a sa sjeverne strane objekta ugrađena je pokretna platforma koja je prostor MMC-a na drugom katu učinila dostupnijim starijim i teško pokretnim osobama o čemu smo u Općini Klana sanjali od 2005. godine.

Zamjena stolarije na bivšem kinu Radnik

Već godinama nam je u stalnim mislima potpuna obnova naše kinosale u Klani, tj. bivšeg kina Radnik. No, budući da je projekt cjelokupne obnove prilično skup, ona se provodi u etapama. Nakon što je prethodne godine u cijelosti obnovljen krov, lani je zamijenjena dotrajala stolarija. Projekt je vrijedan 451.000 kuna, a financiran je iz mjere 7.4.1 Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu, koji se provodi putem lokalnih razvojnih strategija odabranih LAG-ova unutar podmjere 19.2 Provedba operacija.

Obnova kinosale – dio po dio

Obnova školske sportske dvorane u OŠ Klana

Nakon punih četrdeset godina školska sportska dvorana Osnovne škole Klana obnovom fasade i limenih krovova dobila je novo ruho. Riječ je o investiciji koju je u ukupnom iznosu većem od 740.000 kuna osigurala Primorsko-goranska županija, dok je Općina Klana osigurala financiranje zamjene stolarije toplotnog mosta koji spaja dvoranu s ostatkom školske zgrade te poslove nadzora radova. Ovaj je projekt bio neophodan jer je krov prokišnjavao te je posljedično vlaga uništila i samu unutrašnjost dvorane. Provedeni radovi predstavljaju prvu fazu obnove školske sportske dvorane; godina 2023. donijet će obnovu unutrašnjosti čime će Osnovna škola Klana, a samim time i svi naši stanovnici, dobiti primjerenu dvoranu za realizaciju sportskih aktivnosti.

Načelnica Općine Klana Željka Šarčević Grgić, zamjenica župana PGŽ Marina Medarić, pročelnica Upravnog odjela za odgoj i obrazovanje PGŽ Edita Stilin, ravnateljica OŠ Klana Jelena Grbčić Samardžić i učitelj tjelesne i zdravstvene kulture Miran Maržić

Novi dječji vrtić "Čarobna šuma"

Ujesen protekle godine Općina Klana dobila je novog koncesionara za provođenje jasličkog i predškolskog programa. Riječ je o koncesionarima iz Kastva, mladoj ekipi koja je svoj trud i znanje uložila u odgoj najmlađih. Općina je za potrebe vrtića i jaslica investirala u preinake u samom prostoru (vrata, prozori) kako bi našim najmlađim sumještanima bilo što ugodnije u prostoru u kojem tijekom radnog dijela tjedna provode najveći dio vremena. Djelatnici vrtića koji djeluje pod imenom „Čarobna šuma“ uredili su i mali kutak ispred vrtića te sada sve izgleda puno šarenije i veselije.

Usporivač prometa u centru Klane

Postavljanje prometne signalizacije dobilo je svoj nastavak. Nakon što je u svim našim naseljima postavljena prometna signalizacija, lani su na gotovo svim nerazvrstanim cestama u Klani s većim protokom prometa ispisani natpisi STOP. Na red je došao i sam centar Klane. Na lokaciji kod ljekarne postavljen je usporivač prometa koji se pokazao najboljim rješenjem za usporavanje prometa na tom mjestu. Naime, navedena točka bila je jedna od najvećih točaka ugroze jer se na toj dionici vozilo izuzetno brzo. Osim usporivača prometa na prometnicu je postavljena i adekvatna prometna signalizacija čime je ulazak u samo središte Klane osiguran.

Budući da Općina Klana ima čak više od 20 km nerazvrstanih cesta, iste je svake godine potrebno adekvatno održavati. Prošle je godine za asfaltiranje nerazvrstanih cesta utrošeno čak 450 tisuća kuna, a asfaltiran je i predio u novom naselju u Kalužici.

U prometnom smislu 2022. godina završila je postavljanjem prometne signalizacije i ležećeg policajca na ulazu u središte Klane

Manji, a značajni radovi

U protekloj je godini proveden i niz manjih projekata iz područja komunalne infrastrukture u gotovo svim našim naseljima. Tako su u Škalnici promijenjeni prozori na društvenom domu, prostoru bivše Mjesne zajednice, koji se planira urediti kao kutak za provo-

đenje slobodnog vremena djece i mladeži. Također, u centru mjesta postavljena je i natkrivena autobusna čekaonica. Autobusna čekaonica obnovljena je i u Liscu i sada je pravi ukras ovog našeg najvišeg naselja. Uz autobusnu stanicu postavljen je i infopanel na kojem putnici namjernici mogu saznati sve bitnije informacije o našem kraju.

Na županijskoj cesti od Klane prema Liscu izvedeni su vrlo važni radovi. Naime, saniran je pokos prema Liscu i postavljena je zaštitna mreža. Ovo je također dugi niz godina bila točka koja je ugrožavala promet jer su se vrlo često događali odroni, poglavito nakon hladnog vremena i obilnih kiša.

U Studeni je u protekloj godini izvršeno asfaltiranje svih udarnih rupa u mjestu što je također bilo prijeko potrebno. Također, zamijenjeni su i prozori na Domu u Studeni, a ispred crkvice Sv. Nikole postavljene su protuvandalske klupice.

Nova autobusna čekaonica u Liscu

Postavljanje superbrzog interneta na Liscu

U trenutku pisanja ovog članka traju radovi na postavljanju infrastrukture za brzi internet na Liscu. Svim je našim mještanima Lisca to bio i ostao prioritet jer, moramo priznati, u današnje je vrijeme zaista teško živjeti bez interneta. Osim što je potreban mještanima, na Liscu postoje i iznajmljivači koji se aktivno bave turizmom te njihovi gosti ne mogu dobiti adekvatnu uslugu.

Brzi je internet sukladno planu postavljen u svim naseljima Klane, no Lisac nije bio obuhvaćen planom jer nije bilo komercijalnog interesa niti infrastrukture. Također, niti jedan operater nije se htio upustiti u ovaj posao. Stoga smo izuzetno zahvalni poduzeću RUNE Hrvatska s kojima smo nakon mnogih pregovora, razgovora i projekata konačno našli rješenje koje će zadovoljiti naše Lišćane.

Urbanistički plan naselja Klana

U protekloj je godini izrađen i Urbanistički plan naselja Klana. Razlog donošenja I. izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja građevinskog područja naselja N1 je usklađenje s Prostornim planom Općine Klana. S obzirom na to da je katastarska izmjera u naselju Klana završila, bilo je nužno grafički uskladiti plan. Na taj se način mještanima i poduzetnicima olakšalo ishodovanje potrebnih dozvola za gradnju. Vrijednost izrade Urbanističkog plana iznosi 76 tisuća kuna.

Od većih komunalnih radova valja izdvojiti izgradnju Vodovodnog ogranaka Kalužica – duljine 202 m, ukupne vrijednosti od 570 tisuća kuna. Ovaj je projekt izuzetno važan jer na tom području nije bilo postojeće mreže, a cijevi su bile dotrajale.

Sukladno dogovoru s Hrvatskim vodama izvršeno je i uređenje vodotoka na Liscu.

Možemo reći da je protekla godina za Općinu Klana bila i godina planiranja novih projekata.

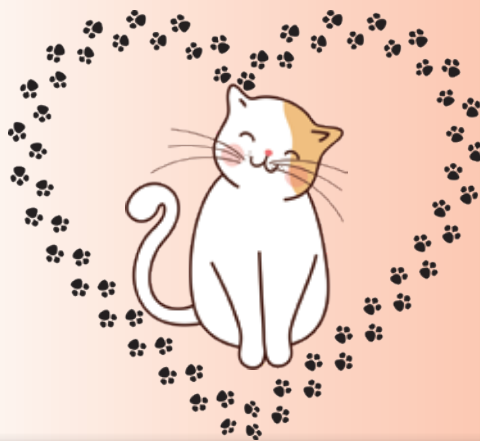
Izrađeni su projekti dječjeg igrališta neposredno uz nogometno igralište NK Klana i projekt natkrivenog boćališta na lokaciji stare škole na Sv. Roku. Krenuli su i radovi na proširenju mjesnog groblja u Klani te ishođenje potrebne projektne dokumentacije.

DRUŠTVENE DJELATNOSTI

U proljeće protekle godine okončan je i projekt "Čuvajmo zdravlje", vrijedan 500.000 kn u sklopu kojeg su radionice i predavanja održali renomirani liječnici specijalisti, a na kojem nam je partner bila Općina Lopar.

Ukidanjem mjera koje su bile na snazi tijekom trajanja pandemije živnuo je i kulturni i društveni život u Klani. Bez epidemioloških ograničenja u travnju je na

U dogovoru s Veterinarskom ambulantom Ferarica iz Rijeke te volonterkama iz općine Klana Općina je omogućila svim svojim mještanima sterilizaciju/kastraciju vlasničkih mačaka po simboličnoj cijeni od 50 kuna. Ostatak troškova podmirila je Općina Klana. Također, nastavljen je projekt sterilizacije slobodnoživućih mačaka na području čitave općine. Tijekom proteklih šest godina, otkad smo započeli suradnju s volonterkama koje vode brigu o slobodnoživućim mačkama, većim smo dijelom riješili problem kastracije napuštenih mačaka, što nam je bio i cilj. Ista se akcija nastavlja i u 2023. godini.

Liscu proslavljena Jurjeva kojom prilikom je održan blagoslov zvona na crkvi sv. Jurja.

Povodom Dana planeta Zemlje je u suradnji s našim HLD-om Zec i DVD-om Klana održana akcija čišćenja glomaznog otpada s područja naše općine. Otpad koji neodgovorni pojedinci odbacuju u šumu postaje sve veći problem, stoga i ovim putem apeliramo na sve mještane da nam jave ukoliko vide takav neprimjeren odnos prema okolišu.

Sudionici tradicionalne proljetne akcije čišćenja. Veseli što su se lani u akciju uključila djeca

Program Ljetnih večeri na Gradini tradicionalno je započeo 21. lipnja koncertom Tine Vukov i Roberta Funčića te se protegnuo sve do Rokove kada je završen Klana Unplugged Festom.

Od ostalih, ne manje važnih aktivnosti, svakako valja spomenuti i druženje na Želiznih vrati koje tradicionalno organiziramo u čast braće Zubalj povodom Dana antifašističke borbe.

U kolovozu je uslijedila tradicionalna Rokova, pro-

slava Dana Općine Klana, a početkom listopada održana je vrlo uspješna gastro-manifestacija Gljivijada koja je lani okupila velik broj posjetitelja.

Prosinac smo obilježili zajedničkim kićenjem jelke, koncertom Limene glazbe Marinići u kinosali, zbor-skim koncertima u crkvi, a godina je završila ispraćajem „stariga lita“ na Vasi, okupljanjem koje je u Klani već postalo tradicionalno.

Gradina je lani primila rekordan broj posjetitelja

Osnivanje zajedničke Turističke zajednice Kastav – Klana

U protekloj je godini na Gradskom vijeću Grada Kastva i Općinskom vijeću Općine Klana donesena i odluka o osnivanju zajedničke Turističke zajednice Kastav – Klana. Naime, Općina Klana, iako ima mnogo prirodnih resursa koje treba razvijati i u koje treba konstantno ulagati, nikada u svojoj povijesti nije imala turističku zajednicu. Premda inicijativa za osnivanjem iste postoji te su općinski predstavnici bili na informativnom sastanku u Ministarstvu turizma, mogućnost osnivanja samostalne turističke zajednice ne postoji, ponajprije zato što imamo premalo iznajmljivača, ali i zbog toga što Ministarstvo turizma daje smjernice za spajanjem više turističkih zajednica u jednu. Grad Kastav nam je povijesno blizak, dijelimo zajedničku šumu Lužina, a i u organizaciji kulturnih i društvenih manifestacija svakako je jedan od najjačih na području naše županije. Kastafsko kulturno leto manifestacija je poznata diljem Hrvatske pa i inozemstva. Osnivanje zajedničke turističke zajednice daje nam nove mogućnosti prijave na fondove za razvijanje nove infrastrukture i obnavljanje postojeće, a iskustvo djelatnika zaposlenih u Turističkoj zajednici grada Kastva mogućnost za organizaciju vrhunskih kulturnih događaja. Godina 2023. trebala bi donijeti zajedničke projekte koji će uključivati prijave na natječaje, organizaciju kulturnih i zabavnih programa, gastro-manifestacije i dr.

Mladi i uspješni

Krajem školske godine Općina Klana već nekoliko godina nagrađuje najbolje osnovnoškolce, a kraj kalendarske godine rezerviran je za dodjelu stipendija. Lanjski stipendisti bili su srednjoškolke Tara Prpić iz Breze i Petra Raspor iz Klane, studentica Marija Samaržija iz Lisca te mladi sportaši iz Škalnice – Nina Duduković u kategoriji do 14 godina i Matija Valenčić u kategoriji od 14 godina.

Najbolji od najboljih iz OŠ Klana

Željka Šarčević Grgić,
načelnica Općine Klana

In memoriam

Boris Gržinčić
(1944. – 2022.)

Boris Gržinčić (Kačarov) rodio se 9. rujna 1944. godine i kao svi pripadnici tadašnjih generacija osnovno je obrazovanje stekao u Klani. Po završetku srednje Građevinske škole u Rijeci upisao se na Građevinski fakultet u Zagrebu gdje je diplomirao 1968. godine. Svoj je radni vijek proveo u građevinskoj djelatnosti sukladno stupnju naobrazbe od projektnih nacрта i nadzora gradilišta do direktorskih uloga. Boris Gržinčić je u rodnom kraju bio na više pozicija još prije osnutka općina u Republici Hrvatskoj te je bio aktivan u ondašnjoj Mjesnoj zajednici. Godine 1993. izglasan je statut Općine Klana kojim je utvrđeno da Općinsko vijeće broji 16 članova, a uz Poglavarstvo od pet članova Općina je imala i načelnika. Prvi načelnik Općine Klana, u mandatnom razdoblju od 1993. do 1997. bio je upravo Boris Gržinčić. Kako se mijenjao Zakon o lokalnoj i područnoj samoupravi, tako se mijenjala i upravljačka struktura te se mijenjao broj članova Vijeća. Svojevremeno je ulogu načelnika obavljao predsjednik Općinskog vijeća nakon čega se ponovno birao načelnik i uvelo Poglavarstvo. Razdoblje je to drugog mandata načelnika Ivana Šnajdara koji je Borisa Gržinčića izabrao za jednog od člana Općinskog poglavarstva.

I. M.

MODERNIZACIJA SUSTAVA JAVNE RASVJETE NA PODRUČJU OPĆINE KLANA

Modernizacija sustava javne rasvjete u svim naseljima u općini Klana pokrenuta je s ciljem poboljšanja vidljivosti na prometnicama, smanjenja potrošnje električne energije i svjetlosnog zagađenja okoliša. Naime, javna rasvjeta s postojećim "starim" rasvjetnim tijelima na bazi visokotlačnog natrija snage 70W i 150W u većini slučajeva nije udovoljavala minimalnim kriterijima zaštite okoliša od svjetlosnog onečišćenja. Osim toga, zastarjela rasvjeta predstavljala je veliko opterećenje za proračun. S obzirom na to da su instalacije javne rasvjete uglavnom bile u dobrom stanju, pokazalo se da je prilagodbom optike suvremenih rasvjetnih tijela moguće postići bolje osvjetljenje te smanjiti potrošnju električne energije.

Sustav javne rasvjete u Općini Klana sastoji se od centralnog mjesta te još četiri naselja koja su administrativni dio Općine i čine jedinstveni sustav javne rasvjete. U obuhvat rekonstrukcije ušla su sva naselja s ukupno 576 postojećih rasvjetnih tijela. Nakon izvođenja radova i prije same primopredaje gradilišta osigurani su svi atesti i kontrola kvalitete prema važećoj zakonskoj regulativi.

Podloga koja je prethodila izradi glavnog projekta je energetski pregled kao i snimka postojećeg stanja sustava javne rasvjete Općine Klana, a koja je provedena u suradnji s osobom nadležnom za održavanje javne rasvjete. Projektna dokumentacija temeljila se na zahtjevima svjetlotehničke norme HRN EN 13 201, a u rekonstrukciji je korištena štedna tehnologija temeljena na LED rasvjetnom izvoru. Javna rasvjeta u općini Klana opskrbljuje se iz trafostanica te se u obuhvatu rekonstrukcije napaja na više obračunskih mjernih mjesta s kojih se grana na više izvoda, što je predstavljalo problem pri održavanju uslijed prevelike angažirane snage i velikih padova napona na dugim trasama. Čitava problematika riješena je korištenjem štedne tehnologije na koju ne utječe pad napona jer se koriste posebne elektroničke predspojne naprave koje se prilagođavaju ulaznom naponu dajući konstantan napon na LED modul.

Namjera Općine Klana bila je rekonstruirati javnu rasvjetu primjenom najučinkovitijih LED rasvjetnih tijela, koja zadovoljavaju sve zahtjeve iz Zakona o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja, te koja istovremeno ne sadrže nikakve sastojke opasnih teških metala (živa, olovo).

U razmatranju mogućeg scenarija izbora obuhvata rekonstrukcije javne rasvjete vodilo se računa o ciljano raspoloživim novčanim sredstvima. Stoga je Općina Klana ishodovala kredit putem Hrvatske banke za obnovu i razvitak (HBOR) i ugovorila izravno kreditiranje putem programa kreditiranja ESIF koji podrazumijeva kredite za javnu rasvjetu na rok od 10 godina uključujući poček 6 mjeseci, otplatu u jednakim mjesečnim uzastopnim ratama, kamatnu stopu od 0,1 % godišnje. Naime, „ESIF Krediti za javnu rasvjetu“ financijski su instrument za koji su sredstva osigurana iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova, odnosno Europskog fonda za regionalni razvoj kroz Operativni program „Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.“ Formirani su s ciljem podupiranja ostvarenja energetskih ušteda u sustavima javne rasvjete provedbom

mjera energetske obnove koje će rezultirati smanjenjem potrošnje električne energije u projektnim cjelinama javne rasvjete krajnjeg primatelja od minimalno 50 % u odnosu na postojeće stanje, tj. u odnosu na referentnu potrošnju energije za potrebe projektnih cjelina javne rasvjete.

Sukladno svemu navedenom, u naseljima i tretiranim ulicama zamijenjena su postojeća rasvjetna tijela koja su dio projekta, a u kojima su bile natrijeve žarulje s odgovarajućim suvremenim LED rasvjetnim tijelima. Za sve ulice iz zahvata rekonstrukcije određeni su konačni svjetlotehnički parametri klase rasvijetljenosti, a treba naglasiti da je određeni broj rasvjetnih tijela u rasvjetnoj klasi P7 što znači da za iste ne postoje zahtijevani svjetlotehnički proračuni jer se tu radi o tzv. orijentacijskoj rasvjeti samo za potrebe nerazvrstanih cesta, parkova te prilaza pojedinim, najčešće osamljenim, kućama.

Odlučeno je da se koriste isti modeli rasvjetnih tijela s različitim tipovima optike i snagama (svjetlosnim tokom) unutar istih, ovisno o vrsti i klasi prometnica. Korišteno je ukupno 7 tipova tijela za cestovnu rasvjetu, 2 tipa reflektorske rasvjete i 2 tipa dekorativnih LED svjetiljki.

Zahtjevnost izvedbe uvjetovala je neujednačenost rasvjetnih stupova te se naišlo i na stanje da u istoj ulici postoje potezi gdje je raster između stupova različitih duljina.

Postupak javne nabave provodio se dugo – gotovo dvije godine – zbog specifičnosti predmeta nabave i stanja na tržištu, ali i zakonitosti propisanih Zakonom o javnoj nabavi. Općina Klana odabrala je ponudu Zajednice ponuditelja: K2 d.o.o., Rijeka i ENERGO d.o.o. Rijeka koja je u iznosu od 1.679.732,50 kn ocijenjena kao ekonomski najpovoljnija sukladno uvjetima i zahtjevima iz dokumentacije o nabavi. Ukupna cijena obuhvatila je sve stavke iz ponudbenog troškovnika što podrazumijeva nabavu sve opreme i materijala, demontažu starih svjetiljki te nabavu i ugradnju novih do potpune funkcionalnosti sa svim predradnjama vezanim na isključenje dijela rasvjete koji se mijenja, koordinaciju s HEP-om i Općinom Klana.

Imenovani ovlašteni nadzorni inženjer organizirao je tijekom provedbe ugovora stalni nadzor i kontrolu radova, a osobito u smislu kontrole rada izvođača i u smislu kvalitete ugrađenog materijala i opreme u odnosu na tehničke propise i norme te zahtjeve ugovora, davao tumačenja eventualno nejasnih detalja na terenu i drugih tehničkih pitanja, sudjelovao u mjerenju i obračunu izvršene usluge, pravovremeno upozoravao izvođača na uočene nedostatke, koordinirao rad svih sudionika u realizaciji, podnosio odgovarajuće izvještaje Općini Klana i obavljao sve ostale poslove nadzora u skladu s važećim propisima.

Izvođač je Općini Klana dao garanciju za izvedenu isporuku i ugradnju opreme u trajanju od deset godina od dana uspješno obavljene primopredaje te se obvezao da će u garantnom roku bez prava na posebnu naknadu izvršiti popravak svih nedostataka na isporučenoj robi i izvedenim radovima.

Projekt je uspješno realiziran te bi trebao ostvariti postavljene ciljeve, osobito u smislu zaštite okoliša, ali i one mjerljive, financijske prirode.

Ivana Vlaše

ZAŽELI(mo)

Projekt „Zaželi“ takve je naravi da su ga se korisnici uistinu zaželjeli nakon što je u srpnju 2021. godine završena njegova provedba. No, riječ je o projektu koji se odvija u fazama i trebalo je dočekati trenutak kada će Općina Klana ponovno imati priliku sudjelovati u istome. Dogodilo se to konačno godinu dana kasnije, u srpnju 2022. kada je sklopljen novi ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava na temelju Odluke o financiranju Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike.

Općina Klana je sudjelovala kao korisnik u projektu Općine Viškovo te je ugovor, kojim je osigurana stopostotna vrijednost bespovratnih sredstava u iznosu od 491.606,90 kuna, potpisala načelnica Općine Viškovo Sanja Udović, a ugovore su korisnicima uručili predsjednik Vlade Republike Hrvatske Andrej Plenković i ministar rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike Marin Piletić.

Zahvaljujući ovom vrijednom društvenom projektu putem kojega se starijim i nemoćnim mještanima pruža pomoć, u drugoj su projektnoj fazi usluge gerontodomačica koristila 24 korisnika s područja općine Klana. Trajanje projekta nije išlo na ruku ni korisnicima ni gerontodomačicama jer se ovaj put radilo o roku provedbe u trajanju kraćem od godine dana. Budući da su se korisnici navikli na sigurnu dostavu namirnica, nabavu kućansko-higijenskih potrepština, pripremu obroka, održavanje čistoće prostora i sl., prazni hod do neke iduće faze projekta teško im pada.

Načelnica Općine Klana Željka Šarčević Grgić i načelnica Općine Viškovo Sanja Udović na konferenciji za medije vezanoj uz novi ciklus projekta „Zaželi“

zaželi!
Program
zapošljavanja
žena

„Općina Klana ponosna je što je zajedno s Općinom Viškovo opet uspjela proći na javnom pozivu i dobiti ugovor za društveno vrijedan projekt „Zaželi – program zapošljavanja žena“. Projekt „Zaželi“ pokazao se hvaljevrijednim i nužnim za osobe zrelije dobi na području svih pet naselja u općini Klana. Naši su korisnici bili jako zadovoljni i drago nam je da će opet biti u mogućnosti koristiti sve prednosti ovoga projekta. Dosadašnja suradnja s Općinom Viškovo pokazala se izvrsnom te vjerujemo da ćemo i dalje nastaviti u istom ritmu. Pristup zapošljavanju, osnaživanje radnog potencijala žena, ublažavanje posljedica nezaposlenosti, poticanje socijalne uključenosti i povećanje kvalitete života pozitivni su rezultati ovog projekta te stoga veseli nastavak programa kojim ćemo zasigurno utjecati na razvoj naše lokalne sredine“, poručila je načelnica Općine Klana Željka Šarčević Grgić prilikom saznanja o odobrenom projektu.

„Čuvajmo zdravlje“

U 2022. godini nastavljena je i zaključena provedba projekta „Čuvajmo zdravlje“ čija se glavna aktivnost održala tijekom ljeta 2021. godine pod nazivom „Dani zdravlja“.

Ukupna vrijednost projekta „Čuvajmo zdravlje“ iznosila je 499.999,10 kn, a iznos EU potpore jednak je ukupnoj vrijednosti. Dakle, projekt je u potpunosti financiran od strane Europske Unije, konkretnije iz Europskog socijalnog fonda.

Projekt „Čuvajmo zdravlje“ osmišljen je na način da pridonese povećanju znanja i svijesti o važnosti promocije zdravlja i prevencije bolesti. Naglasak prošlogodišnjih proljetnih aktivnosti bio je usmjeren na prevenciju raka debelog crijeva i dijabetesa te na promicanje zdravlja i zdravog načina života s naglaskom na zdravu prehranu i suživot s prirodom. U tu svrhu održan je niz aktivnosti usmjerenih na podizanje svijesti građana i to kroz organizaciju manifestacije „Dani zdravlja“, edukativne radionice, javno zdravstvenu akciju i izradu edukativnih materijala.

Nakon što su u srpnju 2021. godine uspješno održani „Dani zdravlja“, realizirani u četiri uzastopna dana redom vježbanja, redom kulinarskih radionica za zdra-

Načelnica Željka Šarčević Grgić i Matea Piković koja je radila na projektu „Čuvajmo zdravlje“

vu prehranu i redom kulturno-zabavnih sadržaja, u veljači 2022. uslijedile su edukativne zdravstvene radionice i predavanja te akcije mjerenja tlaka, šećera u krvi i indeksa tjelesne mase. Iznimno korisna zdravstvena radionica s predavanjem na temu „Prehrana kod osoba starije životne dobi“ predavača Luke Vranića, dr. med., specijalizanta gastroenterologije poslužila je kao uvod u predavanja „Karcinom debelog crijeva“ Domagoja Mičetića, dr. med., specijalizanta gastroenterologije, „Dijabetes“ Marije Troskot Dijan, dr. med., specijalizantice endokrinologije i dijabetologije, te „Karcinom pluća i COVID-19 infekcija“ mr. sc. Željka Kupanovca, dr. med., specijalista internista čija je uža specijalnost pulmologija i internistička onkologija. Predavanjem „Utjecaj pandemije na mentalno zdravlje“ Bernarde Ravnić, dr. med. specijalista psihijatrije zaključen je edukativni dio. Idućeg je dana provedena javno zdravstvena akcija. Savjetovanje s temom zdravog načina života, u sklopu kojeg je bilo omogućeno mjerenje šećera u krvi i povišenog krvnog tlaka kao i indeksa tjelesne mase, također su provodili me-

dicinski stručnjaci. Iz Poliklinike Busdon Gunarić 1885. predavanja su održali prim. dr. sc. Juraj Kunišek, dr. med., specijalist internist – kardiolog, mr. sc. Inge Bošković - Radošević, dr. med., specijalist oftalmolog, a med. sr. Slađana Gunarić bila je zadužena za mjerenje tlaka, šećera i tjelesne težine. Odziv građana na edukativne sadržaje drugog dijela projekta „Čuvajmo zdravlje“ bio je nažalost neusporedivo manji u odnosu na predlanijske „Dane zdravlja“.

Partner na projektu Općini Klana bila je Općina Lopar koja je također organizirala slične raznovrsne aktivnosti u svrhu općeg cilja projekta koji je bio usmjeren na povećanje znanja i svijesti o važnosti usvajanja zdravih navika radi promocije zdravlja i povećanje znanja i svijesti stanovnika o važnosti prevencije raznih bolesti odnosno prebacivanje fokusa s liječenja posljedica bolesti na prevenciju uzroka/rizika bolesti.

Zamjena stolarije na kinosali

Iako prostor odavno nema nikakve veze s kinematografijom, nekadašnja klanjska kinodvorana u našim se govorima održala kao „kinosala“ koja se može ostvariti i kao „kino“ ili pak samo „sala“. Proživjela je klanjska sala brojne predstave, ne samo kinematografske nego i scenske, priredbe, zabave, druženja... i vrlo je vjerojatno da se radi o prostoru u Klani koji je povijesno gledano najviše korišten u društvenom smislu. Brojni su oni koji su u njoj i plesali i pjevali, a danas više nisu s nama. Kinosala je bez daljnjega „dala svoje“ te je dočekala vrijeme kada je njezina obnova postala nužna da bi i dalje služila svojoj svrsi. Troškovi cjelokupne jednokratne obnove premašuju stvarne mogućnosti, a čekanje trenutka u kojem bi to bilo ostvarivo samo bi dovelo do daljnjeg propadanja. Iz tog je razloga Općina Klana prionula etapnoj obnovi i traženju načina za realizaciju iste.

Nakon što je Lokalna akcijska grupa „Terra liburna“ raspisala natječaj „Ulaganje u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu“, Općini Klana ukazala se prilika da ostvari svoje zamisli. S „osvojenih“ 55 bodova naša je Općina zauzela drugo mjesto na konačnoj rang listi te je projektu zamjene stolarije u vrijednosti od 431.125,00 kn dodijeljeno 388.125,00 kuna potpore od strane proračuna Europske unije što čini 90 posto. Općini je preostalo osigurati još 10 posto vlastitih sredstava. Ne radi se ovdje o svježem natječaju. Pisali smo već u Glasniku da je Upravni odbor LAG-a „Terra Liburna“ donio Odluku o odabiru projekta na sjednici održanoj još 20. prosinca 2018. godine. No, procedura dobivanja odobrenih sredstava poprilično je zamršena (nakon

odluke o dodjeli sredstava LAG u ime i za korist Korisnika podnosi zahtjev za potporu putem AGRONET-a, potom Agencija za plaćanje provjerava rad LAG-a...). Općina Klana sklopila je Ugovor o financiranju s Agencijom za plaćanja u poljoprivredi u kolovozu 2021. godine. Sukladno propisanoj proceduri proveden je jednostavan postupak javne nabave preko portala AGRONET temeljem kojega je tijekom kolovoza 2022. godine sklopila ugovor o nabavi radova s najpovoljnijim ponuditeljem pod imenom Arhimed d.o.o. iz Klane. Stručni nadzor nad izvođenjem radova proveo je predstavnik tvrtke MIG engineering j.d.o.o. Viškovo. U međuvremenu su se cijene promijenile te je ukupna vrijednost radova na zamjeni stolarije iznosila 447.531,31 kuna odnosno 59.397,61 eura.

Projekt, čijom se realizacijom osigurava primjerenije mjesto za odvijanje raznih manifestacija i stvara polazna točka za obogaćivanje dodatnih sadržaja, čime se direktno utječe na kvalitetniji život stanovništva, predvidio je demontažu postojeće stolarije, obrtničke radove, nabavu aluminijske bravarije i stolarije te moneterske radove. Dodijeljena sredstva strogo su namjenska te se Općina Klana obvezala ista iskoristiti u okviru prijavljenih prihvatljivih aktivnosti odnosno troškova.

Radovi su uspješno dovršeni tijekom prosinca 2022. godine, a nova stolarija na kinu, koje to više nije, u svakom je slučaju podigla i izgled samog središta Klane.

PZD – PROGRAM ZAŠTITE DIVLJAČI

Za čitatelje koji imaju naviku čitati samo naslove i preletjeti uvodni dio teksta odmah treba reći da ispod naslova Program zaštite divljači slijedi tekst koji uglavnom govori o mogućnostima sprečavanja šteta koje divljač počinu na površinama koje nisu lovište, a ne o samoj zaštiti divljači. Naslov je kao takav odabran zato što se tako zove dokument za koji je Općina Klana dobila rješenje Ministarstva poljoprivrede.

Zakonom o lovstvu propisano je donošenje Programa zaštite divljači za površine na kojima je zabranjeno ustanovljenje lovišta, kao što su naselja, a kako bi se slučajevi pojave divljači riješili na najprihvatljiviji i najbrži mogući način te omogućilo zakonski opravdano uklanjanje divljači.

Važno je spomenuti da je Općina Klana jedna od prvih jedinica lokalne samouprave u Primorsko-goranskoj županiji koja je donijela takav Program i dobila rješenje Ministarstva poljoprivrede o njegovu odobrenju uz ispoštovane sve regulative o lovstvu, zaštiti prirode i životinja.

Područje obuhvata PZD-a Općina Klana dala je na upravljanje Lovačkom društvu „Zec“ Klana. Za te potrebe ishodovana je sva popratna lovna dokumentacija kao i evidencijske markice za označavanje krupne divljači. Ugovorna obveza lokalnog lovačkog društva je rješavanje problema koji su uzrokovani pojavom divljači unutar naseljenih površina. S obzirom na to da je suživot čovjeka i divljih životinja sve manje moguć, ovim će se Programom pokušati pomoći u rješavanju i sprečavanju šteta koje divljač počinu na površinama koje nisu lovište.

PZD sastavljen je na stotinjak stranica i nakon uvoda sadrži akt o proglašenju površina izvan lovišta, osnovne podatke o položaju i granicama površine izvan lovišta te njenoj površini razrađenoj po kulturama zemljišta sa zemljo vlasničkim razmjerom, opis prostora općine Klana, te njezinu vegetaciju, klimatske podatke i lovišta, potom procjenu brojnog stanja divljači i ostalih životinjskih vrsta. Izdvojeni su i uvjeti zaštite prirode, mjere zaštite divljači, a i ono što će

čitatelje ponajviše zanimati – mjere za sprečavanje šteta od divljači.

Navodi se kako je žičana ograda kao mehanička zaštita površina najdjelotvorniji oblik suzbijanja šteta od divljači i ostalih životinjskih vrsta, pri čemu je cijena žičanog pletiva ocijenjena kao nedostatak. Kao jednostavniji, i jeftiniji, za postavljanje navedeni su elektropastiri što također nije nepoznanica u našem kraju što se ne usudimo reći za zvučna i ultrazvučna plašila koja su u svijetu uobičajena za rastjerivanje sisavaca i ptica s branjenih površina. Korištenje zvučnih i ultrazvučnih plašila neinvazivna je metoda sprečavanja šteta od divljači. U nekim zemljama EU upotreba zvučno-ultrazvučnih rastjerivača uobičajena je zamjena za ogradu prometnica, a uređaji prema konstrukciji mogu biti stacionarni i mobilni. Ovi su uređaji pogodni i iz razloga što ne dovode do ozljeđivanja ciljanih vrsta koje se rastjeruju. U prošlosti se vrlo efikasnom pokazala upotreba plinskih pištolja i pirotehnike, naročito u vrijeme sjetve i žetve poljoprivrednih površina. Korištenje plinskih topova istaknuto je kao relativno jeftino i višegodišnje rješenje zaštite usjeva i obradivih površina, a njihova je prednost i ta što ne dovode do mehaničkih ozljeda ciljanih vrsta. Kao ekološka metoda sprečavanja šteta odnosno rastjerivanje divljači navedena je upotreba uvježbanih lovačkih pasa.

PZD je dobrodošlo rješenje za smanjenje pojave divljači i šteta koju čini u naseljenom području te se nadamo da će smanjenje brojnog stanja jelenske divljači doprinijeti mogućem suživotu s čovjekom.

Marina Poklar

Obradive površine sve više privlače divljač što postaje sve veći problem.

Početak 2022. godine u epidemiološkom smislu nije bio obećavajući. Za druženja i okupljanja vrijedila su manje stroga no još uvijek nepovoljna ograničenja i bilo je neizvjesno do kada će ona biti na snazi. Do ljeta, kada „pada“ Rokova, ograničenja su ukinuta i otvorila se mogućnost da Rokova pokaže svoje staro lice s puno raznovidnih sadržaja, od vjerskih do sportskih, a i onih zabavnih.

Višednevna proslava započela je 12. kolovoza novoosmišljenim događajem na Gradini pod nazivom „Klana Unplugged Fest“, a završila 16. kolovoza svečanom sjednicom Općinskog vijeća Općine Klana. U danima između navedenih našlo se mjesta za već dobro poznate sadržaje: 18. natjecanje vatrogasne djece i mladeži, 12. rokovski zalazak sunca odnosno pohod na Obruč, tradicionalni boćarski turnir trojki, prijateljsku nogometnu utakmicu između NK Klana i NK Rječine, turnir u briškuli i trešeti. Održan je i drugi po redu popularni rokovski kotlić. Natjecanje u kuhanju lovačkog gulaša okupilo je čak 22 ekipe, ali i mnogobrojne degustatore.

Vatrogasci

Boćari

Planinari

Nogometaši

*Natjecatelji
u kuhanju
lovačkog kotlića i
degustatori*

Vjerski dio programa uključivao je tradicionalnu procesiju u Strmašćicu s misnim slavljem te svete mise u crkvi sv. Roka, a velečasni Kristijan Malnar prvi put je upriličio blagoslov motornih vozila.

U večernjem, zabavnom dijelu programa, koji uvijek izazove najveći interes javnosti, nastupili su Eureka i Koktelsi kao glavni izvođači te Raspad sistema i Kožne jakne kao predgrupe koje povezuje ime mladog, nadobudnog i nadasve talentiranog mladića iz Klane koje glasi Borna Turina. Osim što je od samog početka član Raspada sistema, domaćih mladih glazbenih nada, Borna je sa samo 15 godina stalni bubnar benda Kožne jakne.

Od Rokove do kraja kolovoza vjerska se slavlja održavaju u crkvi sv. Roka

Borna Turina – dva dana zaredom na pozornici u Klani, bubnar u Kožnim jaknama; gitarist i vokal u Raspadu sistema

Ivana Marinčić

NAGRAĐENI NA SVEČANOJ SJEDNICI 2022.

Svečana sjednica Općinskog vijeća Općine Klana, koja se uvijek održava 16. kolovoza, prigoda je za dodjelu priznanja i nagrada onima koji su osobito doprinijeli boljitku našeg kraja. Prošle su godine nagrađeni:

- **Herman Sušnik** Nagradom Općine Klana za životno djelo za izuzetan doprinos općem razvoju općine Klana
- **Ivan Grgić** Nagradom Općine Klana za izniman doprinos razvoju boćarskog sporta
- **Nedeljka Srebovt** Priznanjem Općine Klana za osobit doprinos razvoju kulturne djelatnosti
- **Dominik Bogmić** kao učenik generacije školske godine 2021./2022.

HERMAN SUŠNIK

Herman Sušnik rođen je 1957. Osnovnu školu završio je u Klani 1971. nakon čega je polazio Srednju šumarsku školu u Delnicama do 1974. godine. Ljubav prema šumarstvu naslijedio je od oca koji je bio poslovođa u šumarstvu i lovstvu te se i nakon srednje škole nastavio obrazovati u istom smjeru odnosno upisao je Šumarski fakultet u Zagrebu gdje je diplomirao 1979. godine. Po završetku školovanja zaposlio se u Šumariji Klana kao referent za eksploataciju šuma, no kasnije preuzima radno mjesto upravitelja. Kao čelni čovjek šumarije dao je velik doprinos otvaranju viših gorskih predjela šumskim cestama i traktorskim vlakama, unoseći svake godine i do 80 tisuća sadnica za pošumljavanje Mlake, Ivančić-drage, Rečica, Trstenika i drugih šumskih predjela. Godine 1996. imenovan je šefom Odjela za proizvodnju UŠ Delnice, a 1998. postaje njezin upravitelj. U svom području djelovanja najveći je uspjeh ostvario obnašajući funkciju državnog tajnika Ministarstva regio-

nalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva.

Sudionik je Domovinskog rata od listopada 1991., ratni zapovjednik 1. bojne 128. brigade HV-a, učesnik vojno-redarstvene akcije Oluja. Pričuvni je časnik HV-a. Odlikovan je Ordenom hrvatskog trolista.

Herman Sušnik bio je vijećnik Općinskog vijeća Općine Klana u više mandata te prvi predsjednik Općinskog vijeća u mandatu od 1993. do 1997. Djelatan je u više udruga, a ističe se i kao dugogodišnji predsjednik Boćarskog kluba Sv. Rok Klana. Herman Sušnik je tijekom čitavog radnog vijeka, obnašajući najrazličitije vodeće funkcije, svojim ponašanjem, stavom i predanim radom uvelike pridonio sveukupnom ugledu našega kraja, a svojim je osobnim angažmanom dao nemjerljiv doprinos razvoju čitavog klanjskog kraja. Godine 2022. otišao je u zasluženu mirovinu, a za svoga je radnoga vijeka uvelike zadužio klanjski kraj.

IVAN GRGIĆ

Ivan Grgić rođen je 1982. godine. Nakon završenog osmogodišnjeg obrazovanja u rodnome kraju nastavio se obrazovati u srednjoj Trgovačkoj školi u Rijeci te je u djelatnosti trgovine donedavno bio i radno aktivan. Kao izuzetno mlad, još u dječjačkoj dobi, učlanio se u Pučki boćarski klub Sv. Rok te se vrlo brzo prometnuo u stožernog igrača. Spajanjem BK Klana i PBK Sveti Rok 2007. utemeljen je BK Sv. Rok Klana i tada započinje meteorski uspon klanjskog

boćanja i prelazak u višu i višu ligu. Ivan Grgić kapetan je i vođa momčadi, a uz njegovo ime vezuje se i nastup protiv višestrukog državnog prvaka, riječkog „Vargona“ u završnici Boćarskog kupa Rijeke i sudjelovanje u priređivanju i nastupima na Međunarodnom boćarskom turniru „Boće Open“. Bez sudioništva Ivana Grgića djelovanje bi Kluba bilo skromnije – i po pitanju rezultata i po pitanju skladnog i pozitivnog djelovanja.

NEDELJKA SREBOVT

Nedeljka Srebovt rođena je 1962. godine u Uma-gu. Završila je Višu pedagošku školu u Rijeci kao di-
plomirani odgajatelj te Srednju muzičku školu „Ivan
Matetić Ronjgov“, teoretsko-pedagoški smjer, klavir
te solo pjevanje. Maestra Srebovt je prije preuzima-
nja klanjskog zbora vodila niz pjevačkih zborova s ri-
ječkog područja (MPZ Josip Žeželić Nandov, Čavle,
MPZ Kostrena, Pasjak, Veprinac, Drenova, ženski pje-
vački zbor Učka). Zborove vodi od svojeg 4. razreda
srednje škole, tj. više od 40 godina.

Pjevački zbor Matka Laginja vodi od 2002. godi-
ne, punih 20 godina, a prvi javni nastup ove dugogo-
dišnje suradnje zbio se 16. 3. 2002. godine u Klani,
na 9. danima dr. Matka Laginje u povodu obilježava-

nja 150. godišnjice rođenja Matka Laginje. Iako je
maestra Nedeljka Srebovt Zbor tada preuzela samo
privremeno, to privremeno traje sve do danas, a za-
jednički je odrađeno čak 276 nastupa, od čega 112 u
inozemstvu.

Kontinuiranim radom i discipliniranim pristupom
s tridesetak članova oživjela je Zbor te mu je nje-
gujući njegove glasovne mogućnosti i ljubav prema
zbornom pjevanju udahнула dušu. U sve te godine
Zbor je bio redovitim sudionikom svekolikih klanjskih
manifestacija, ali i šire, za koje je maestra članove
posebno pripremala i uvježbavala uloživši puno vre-
mena, truda i zalaganja.

DOMINIK BOGMIĆ

Dominik Bogmić rođen je 2007. godine. Svih je
osam razreda Osnovne škole Klana završio s odlič-
nim uspjehom i uzornim vladanjem. Sudjelovao je na
županijskim natjecanjima iz hrvatskog jezika, mate-
matike, biologije, njemačkog i engleskog jezika, po-
vijesti i vjeronauka pri čemu se rangirao u sam vrh
natjecateljskih ljestvica: 2. mjesto u 7. a, 3. mjesto
u 8. razredu iz matematike, 5. mjesto iz biologije i
povijesti, 3. iz njemačkog.

Sa šest godina počeo se baviti plivanjem u čemu
mu je najdraža disciplina prsno. Najveće postignu-
će u tom smislu ostvario je kada je osvojio srebro
na Državnom prvenstvu Hrvatske u kategoriji 4x100
mješovito, štafeta.

Njegov daljnji odabir u obrazovnom smislu je
sportski gimnazijski smjer te je svoje školovanje na-
stavio u Salezijanskoj gimnaziji.

*Dušan Štemberger, Nedeljka Srebovt, Dominik Bogmić, Željka Šarčević Grgić,
Herman Sušnik i Ivan Grgić
Foto: za Novi list Ana Križanec*

OD LJETNIH VEČERI NA GRADINI DO PROSINAČKIH DRUŽENJA

Programi ljetnih večeri na Gradini, koji se održavaju od 2017. godine, postali su sastavni dio najtoplijih mjeseci i više nitko ne pita hoće li se nešto održati, već što će to biti. U 2022. godini na pozornici ponad Klane realiziralo se šest programa, a jedan je zbog nestabilnih vremenskih uvjeta premješten u prostor MMC-a.

Uobičajeno je „život“ na Gradini počeo prvog dana ljeta, 21. lipnja, kada se slavi Svjetski dan glazbe. U suradnji s riječkom podružnicom Hrvatske glazbene unije održano je glazbeno druženje s Tinom Vukov u vokalno-gitarističkoj pratnji Roberta Funčića te Aleksandra Valenčića na klavijaturama. Isto tako uobičajeno, posljednji se „event“ održao prije Rokove, a prošle godine to je bio novoosmišljeni „Klana Unplugged Fest“ kao pokušaj da Klana realizira svoj festival po kojemu bi bila prepoznatljiva. Logičan je to nastavak suradnje s domaćim glazbenikom Goranom Rubešom kojemu su se na Gradini uz rado viđenog Damira Tomića na pozornici pridružili Duo Livingstones i The Blondes. Uz Općinu Klana ovaj su program podržali Elektro Vučelić i Modern line.

*Može li Klana razviti svoj prepoznatljiv festival?
The Blondes na prvom „Unplugged Festu“*

*Teško će biti nadmašiti broj posjetitelja koji su došli
na „Casabiancu“*

Program Jerry Ricks Blues Festivala morao je zbog kiše biti premješten u zatvoreni prostor te su u srpnju splitski Charlie & Bell Blues i InRoots nastupili u MMC-u.

Između početnog Svjetskog dana glazbe i završnog Klana Unplugged Festa na Gradini je gostovalo čak dvoje inozemnih izvođača – uvaženi jazz kvartet Ratka Zjače pod nazivom Nocturnal Four, podržan od Turističke zajednice Kvarnera i Grada Kastva, te obiteljski trio Petre Börnerove. Za zadovoljenje domaćeg glazbenog ukusa pobrinula

se Klapa Intriga, a željni dramskog programa mogli su pogledati megapopularnu „Casabiancu“ Marija Lipovšeka Battifiače i Irene Grdinić. Takvih je zaista bilo mnogo te se prvi put dogodilo da je Gradina više no dvostruko premašila svoj kapacitet po primanju posjetitelja.

Gostovanje kvarteta Nocturnal Four, koji čine: jedan od najpoznatijih američkih jazz bubnjara John Riley, jedan od vodećih europskih orguljaša Renato Chicco, jedan od najboljih europskih saxofonista Stefano Bedetti i pokretač ove uvažene glazbene skupine – višestruko nagrađivani gitarist Ratko Zjača s velikom internacionalnom diskografijom, bila je glazbena poslastica za istančane ukuse. U ime svih članova Zjača je izrazio zahvalnost uz riječi koje nam svima mogu služiti na čast: „Mjesto koncerta fenomenalno, organizacija izvrsna, publika fantastična, zvuk savršen.“

U prosincu

Kraj godine donio je posebno veselje jer je ponovno moglo biti upriličeno zajedničko kićenje vanjske jelke koje predstavlja suradnju između pojedinaca, ustanova, udruga pri čemu se nastoji da svi oni dobre volje, neovisno o dobi, budu na jednom mjestu i osjete se dijelom zajednice. Zajedničko kićenje jelke upriličeno je i u Studeni, a moglo se još družiti i uživati na koncertima Pjevačkog zbora Schola Cantorum te Pjevačkog zbora Matka Laginje i gostiju u crkvi sv. Jerolima, na novogodišnjem koncertu Limene glazbe Marinići, održanom u klanjskoj kinosali te manifestaciji Advent u Školi. Odaziv publike na priređene prosinačke koncerte, nažalost, nije bio zadovoljavajući, no u programima u kojima sudjeluju djeca mjesta bude i premalo. Uz spomenute događaje pokazalo se to i na dodjeli darova povodom Sv. Nikole u Studeni kada su priredbu održali polaznici dječjeg vrtića i prvi razred osnovne škole.

Ivana Marinčić

GLJIVIJADA OD 2002. DO 2022.

Vrijeme leti. Pokazala je to i lanjska gastro-manifestacija Gljivijada koju je 2002. pokrenuo tadašnji načelnik Ivan Šnajdar. Ako je riječ o tradicionalnom događaju, logično bi bilo da je proslavljeno i 20. izdanje Gljivijade, no tome nije tako jer se ista nije održavala od 2012. do 2016. godine. Revitalizirana je 2017. godine, a stanka je opet uslijedila 2020. i 2021. zbog nepovoljne epidemiološke situacije kada okupljanja ne samo da nisu bila poželjna, već su bila i ograničena. Tako da se gljivarsko druženje održalo 14. put. Još od 2002., neovisno o stankama, traje suradnja s Udrugom gljivara Ožujka čiji članovi pripreme izložbu i edukativni dio.

Lanjska je Gljivijada započela u Multimedijalnom centru 7. listopada kada je održana kulinarska radionica praćena predavanjem. Glavna kuharica bila je Olga Štrbac Grubišić, a jela od gljiva pripremala su se na licu mjesta uz objašnjenja o pripremi. Radionicu je pratio Ervin Raguzin predavanjem Gljive u kuhinji. Moglo se degustirati namaz od vrganja, rižoto i zelenu paštu s vrganjima te punjene pohane sunčanice. Večer je završila jedinstvenim nastupom Darka Jurkovića Charlieja na dvjema gitarama u pratnji Oma Prakasha Pandeya na tabli – indijskim udaraljka. Ova je suradnja ostvarena zahvaljujući Kulturnoj mreži Primorsko-goranske županije. Taj je petak pokazao kako se Multimedijalni centar Klana istovremeno može pretvoriti u učionicu, prostor za druženje i malu koncertnu dvoranu.

Glavna kuharica kulinarske radionice bila je Olga Štrbac Grubišić, mještanka Klane, članica Udruge gljivara Ožujka

Središnji dan, subota, počeo je u jutarnjim satima edukativnom šetnjom šumom uz berbu gljiva za izložbu za koju su posjetitelji pokazali izniman interes. Čak stotinjak „berača“ okupilo se u 9:00 sati ispred zgrade Općine Klana i u dvjema grupama, pod vodstvom Predraga Grubišića i Ervina Raguzina upu-

tilo u višesatnu šetnju u kojoj se „na terenu“ moglo saznati sve o gljivama, a šetači su uvelike pridonijeli i neizostavnom sadržaju: izložbi gljiva koja je otvorena u večernjim satima u velikoj vijećnici Općine Klana. Izložbu je svojim nastupom tradicionalno uvećao Mješoviti lovački pjevački zbor Matko Laginja iz Klane. Ista je ostala otvorena naredna dva dana, u nedjelju i ponedjeljak, te su je imala priliku posjetiti i vrtićka i školska djeca, a bilo je izloženo 148 vrsta gljiva (25 otrovnih, 51 nejestivih i 72 jestive).

Kuhanje kotlića od gljiva nije toliko popularno kao kuhanje onog lovačkog, no uvijek se nađe dovoljan broj onih koji se upuste u pripremu gulaša s gljivama

U poslijepodnevnom satima na parkiralištu iza Općine Klana održano je kuhanje kotlića za koje se prijavilo 10 ekipa. Natjecatelji su dobili gljive i luk, a za ostale sastojke pobrinuli su se sami. Treće mjesto osvojila je ekipa Tomislava Puklina, drugo Nenada Bedenikovića, a prvo Miloša Poklara. Ova se imena redovito pojavljuju u kategoriji najboljih neovisno o tome što je žiri različit što dokazuje da su njihovi recepti provjereni. Tročlani žiri vodio je Mladen Bezjak,

S otvorenja bogate izložbe

vlasnik poznatog restorana „Mladenka“, a pobjednici su nagrađeni poklon-bonovima koje su mogli iskoristiti upravo u njegovu restoranu. Izvan natjecateljske konkurencije, u ime Općine Klana pripremao se kotlić koji je „planuo“ neposredno po kuhanju, a glavni je kuhar bio vijećnik Općinskog vijeća Slavko Gauš. Uz gljive „na gulaš“ odlično paše palenta te je ovo bila prilika da Klana ugosti Udrugu Palentar Grobnik čiji su se članovi pobrinuli da svako jelo od gljiva ima adekvatan prilog.

Ivana Marinčić

JURJEVA 2022.

Sveti Juraj

U mnogim je legendama sv. Juraj opisan kao svetac mučenik. Posebno je poznata legenda o borbi sveca sa zmajem u kojoj vitez Juraj spašava kraljevu kćer i oslobađa mjesto od zla zmaja. Sv. Juraj je i donositelj proljeća, a njegovo ime dolazi od grč. riječi „georgos“ što u prijevodu znači poljodjelac, ratar, seljak pa svi radovi u zemlji i na njoj počinju na njegov dan.

Mještani Lisca svog zaštitnika obilježavaju posljednju nedjelju u mjesecu travnju. Nije neobično ako na Jurjevu padne kiša jer postoji vjervanje da se na taj način blagoslivlje zemlja prije početka poljoprivrednih radova.

Za Jurjevu mnogobrojni Liščani koji žive izvan Lisca posjete svoje rodno mjesto

Upriličen je blagoslov konja

Crkvice sv. Jurja na Liscu najstarija je građevina u tom mjestu, a prošle godine obnovljen je zvonik i kupljena su dva nova zvona koja su najvećim djelom svojim dobrovoljnim priložima priskrbili mještani Lisca i Liščani koji danas žive izvan svog rodnog kraja.

Sv. Juraj je i zaštitnik konja, konjice, konjanika, konjičkih sportova i jahača. I to je na Liscu prigodno obilježeno. Vlasnici konja iz općine Klana ali i susjednih općina prisustvovali su s 15 konja i četiri zaprege blagoslovu koji je predvodio vlč. Kristijan Malnar. Konjanicima je blagoslovom poželio snagu, plodnost i zaštitu od bolesti za njihove konje.

Lanjska je Jurjeva veselo završila druženjem uz sastav Trio Gorani u Društvenom domu Lisac uz brojne posjetitelje i goste.

Marina Poklar

Kao nekad

MMC Klana vratio se u puni pogon nakon što su ukinuta ograničenja boravka u unutarnjim prostorima vezana uz epidemiološke mjere i nakon što je obnova zgrade Vatrogasnog doma privedena kraju. Od proljeća 2022. korisnici su ponovno mogli boraviti u prostoru što je najviše odgovaralo djeci koja vrijeme vole provoditi u igri. Najprivlačnije su im mrežne računalne igrice, no često posegnu i za nekom od brojnih društvenih igara koje su nabavljene u svrhu opuštenog provođenja slobodnog vremena. Odrasli korisnici ponovno su dočekali vrijeme kada mogu doći izabrati i posuditi knjižnu građu. Općina Klana je u vrijeme rada iza „zatvorenih vrata“ uz sufinanciranje Ministarstva kulture i medija te Primorsko-goranske županije znatno obogatila knjižni fond tako da dobrog štiva ne manjka, a prelaskom na knjižničarski program Zaki otvorila se i mogućnost mrežnog pretraživanja građe na internetskoj stranici kklana.zaki.com.hr

S ljetom je došla organizacija i provedba programa na klanjskoj Gradini, a jesen je donijela konačne pripreme za aktivnosti koje su konačno, kao nekad, mogle zaživjeti, ponajprije kreativne i glazbene radionice. Ponovno je pokrenuta škola harmonike i klavijatura s nekadašnjim suradnikom Edinom Pecmanom te je nastavljeno održavanje tečajeva bubnjeva i gitare s već dobro poznatim suradnicima Krunoslavom Veršićem i Goranom Rubešom.

U početku djelovanja MMC-a izuzetno su bili popularni i jako dobro posjećeni tečajevi stranih jezika – engleskog i osobito talijanskog. S vremenom se broj polaznika iscrpio i nastala je stanka, dovoljno dugačka da se pojave novi zainteresirani. S udrugom studenata anglistike „Slang“, čiji je predsjednik nekadašnji mještani Klane Nevio Reiter, pokrenuti su, zahvaljujući Agenciji za mobilnost i programe Europske unije, za polaznike besplatni tečajevi engleskog jezika pod nazivom Speak Up. Oformljene su tri skupine: djeca sklona dodatnom znanju iz engleskog, odrasli početnici i odrasli napredni. Tečajevi za odrasle ponuđeni su Udruzi umirovljenika Općine Klana i interes, a isto tako i odaziv bio je iznenađujući. Skupina za učenje talijanskog jezika nije se uspjela oformiti, no zato se prvi put počeo održavati tečaj njemačkog jezika za odrasle. Njemački su u suradnji MMC-a i dječjeg vrtića nastavili učiti i predškolarci, a djeca iz nižih razreda osnovne škole dobila su mogućnost sudjelovati u programu Deutsch+.

Vraćanje na „staro normalno“ donijelo je i nekadašnje radno vrijeme za korisnike. Vrata su otvorena od ponedjeljka do petka od 13:00 do 21:00.

Speak Up u MMC-u

Ivana Marinčić

Čarobna šuma za najmlađe

Godinu 2022. obilježila je velika promjena po pitanju predškolskoga odgoja. Krajem pedagoške godine 2021./2022. „Maza“ je zaključila svoje desetogodišnje djelovanje u Klani, a novu pedagošku godinu spremno je dočekala „Čarobna šuma“.

Šuma, pa k tome čarobna – postoji li bolji naziv za dječji vrtić koji djeluje na klanjskom šumskom području?! Prođete li Zatrepom tijekom radnog tjedna uz stražnju stranu školske zgrade, vrlo je vjerojatno da ćete vidjeti i čuti razigranu djecu, i to neovisno o vremenskim prilikama. Pada li kiša, ona će trčkarati dvorištem s kišobranima. Ako je hladno, bit će zabundana. Šetnje izvan dvorišta također nisu rijetkost. Iz navedenog je sasvim jasno da su boravak na svježem zraku i fizičke aktivnosti vrlo važne odrednice novog dječjeg vrtića u kojem je kapacitet popunjen. Organizirane su dvije mješovite vrtičke te jedna jaslička odgojno-obra-

zovna skupina. Ukupno je upisano šezdesetak djece i sva su s područja općine Klana. Ovo je zapravo prva godina u kojoj se upisni kapaciteti vrtića u Klani zadovoljavaju interesom djece s područja općine. Do sada se do punih kapaciteta upisivalo i djecu iz vanjskih općina. Štoviše, ostalo je petero neupisane djece s prebivalištem u Klani što upućuje na to da svakako treba razmišljati o rješenjima za obuhvat većeg broja djece.

A da bi sve funkcioniralo kako treba, u „Čarobnoj šumi“ se u 2022. godini zaposlilo sedam odgojiteljica te spremačica koje na posao dolaze s osmijehom na licu i pune motivacije.

Dio nasmijanog osoblja „Čarobne šume“

„Čarobna šuma“ iz „Poneštrice“

Novi klanjski vrtić koji djeluje pod nazivom „Čarobna šuma“ područni je objekt privatnog, obiteljskog vrtića „Poneštrica“ koji je osnovan još 1996. godine u Kastvu. „Poneštrica“ se ubrzo po osnutku širom otvorila te godinu dana kasnije počinje djelovati njezin kastavski područni objekt „Kockica“. Godine 2020. otvara se područni vrtić „Sreća“ u Viškovu, a 2022. u šumskom klanjskom kraju s radom počinje vrtić prigodna naziva.

Odgojiteljski kadar „Poneštrice“ uglavnom čine mladi odgojitelji koji svojim obrazovanjem i profesionalnošću te kontinuiranim stručnim usavršavanjem i radom na sebi, te svojom ljubavlju prema djeci i svom poslu, doprinose uspješnom ostvarivanju svih važnih ciljeva u cjelokupnom razvoju djece. Svi vrtići su kvalitetno opremljeni te se prostori kontinuirano održavaju. Svake se pedagoške godine nastoji dodatnim ulaganjima poboljšati prostorne i materijalne uvjete svih objekata.

„Poneštrica“ provodi redoviti program ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Cilj programa je rad na razvoju pozitivne slike o sebi i samopouzdanju te samostalnosti djece. Redoviti program obogaćuje se ekološkim i sportskim aktivnostima, nastoji se njegovati tradicija i običaji kraja u kojem vrtić djeluje, a sve s ciljem pružanja poticajnog okruženja za učenje, rast i razvoj. Osim redovitog programa, u sklopu rada dječjeg vrtića provodi se i kraći program ranog učenja engleskog jezika te kraći glazbeni program.

„Kao jedan od iznimno važnih čimbenika u radu ističe se i suradnja s roditeljima i lokalnom zajednicom. U našim se objektima radi i živi u duhu ugodne obiteljske atmosfere u kojoj su sva djeca, roditelji i djelatnici usmjereni jedni na druge, te zajedno grade pozitivnu klimu vrtića“, poručuju iz „Poneštrice“.

Radno ljetno

Vlasnici „Poneštrice“ nisu lani imali vremena za ljetni predah jer su u kolovozu, kada je vrtić zatvoren za korisnike, prionuli preuređenju prostora, a posla nije bilo malo – od pregleda električnih instalacija i servisa svih klimatizacijskih uređaja do gletanja i bojanja zidova svih prostorija te postavljanja zaštitnih

kutnih drvenih obloga. Nabavljen je novi namještaj za sobe dnevnog boravka (police za igračke, nove drvene stolice prilagođene djeci jasličke dobi, nekoliko novih stolova, ležaljke i posteljina) kao i za prostor garderobe. Za sve je skupine nabavljen kompletan didaktički te likovni i potrošni materijal. Općina Klana financirala je nabavu i ugradnju novih vrata za jednu prostoriju dnevnog boravka te klizna vrata koja dijele

Osim zidova oslikani su i podovi, a sve u svrhu ugone, igre i dječjeg zadovoljstva

dječji sanitarni čvor od prostora garderobe. Što se tiče vanjskog prostora, ofarbane su krovne grede te zaštitna ograda, oslikani su zidovi i podovi, a nabavljena je i velika količina igračka. Vani je uređen potpuno novi, ograđeni prostor prilagođen djeci jasličke dobi koji je obogaćen različitim elementima (kućica, tobogan, klackalica, klupice, kuhinjica), a koji je također financiran uz podršku Općine Klana.

Radnom kolovozu u turbo pogonu prethodili su organizirani grupni i individualni roditeljski sastanci sa svim dotadašnjim korisnicima kao i sa zainteresiranima za upis nove djece kako bi se utvrdilo što je roditeljima i djeci važno. Nakon četiri lanjska odrađena mjeseca s djecom postoji već osnova za prve dojmove. Povratne informacije roditelja su izvršne, a zadovoljstvo djece očigledno.

Dobra atmosfera i kvalitetni odnosi

Do kraja kalendarske godine do izražaja je došla i spremnost na suradnju s lokalnom zajednicom tako da se vrtić uklopio u klanjsku sredinu i s radošću sudjelovao u dodjeli darova djeci povodom Sv. Nikole kao i u kićenju

zajedničke vanjske jelke. Nastavljena je i realizacija programa ranog učenja njemačkog jezika koji se na inicijativu i u organizaciji Općine Klana provodi unazad nekoliko godina. Osim pozitivne suradnje s Općinom, novi je vrtić ostvario i lijepu suradnju s Osnovnom školom Klana koja je ponudila na korištenje i svoju sportsku dvoranu.

Lokacija objekta ostala je ista – još od 2001. godine, kada je u Klani počeo organizirani oblik predškolskog odgoja, vrtić se nalazi u dijelu prizemlja sportske dvorane Osnovne škole Klana. Zadovoljstvo korisnika ne čudi kada se čuju razmišljanja vlasnika iz „Čarobne šume“: „Cilj nam je prvenstveno stvoriti dobru atmosferu u vrtiću te dobre i kvalitetne odnose između svih učesnika odgojno-obrazovnog procesa. Odnos djetete-roditelj-odgojitelj primarni je fokus u radu. To je temelj svega i kada se to ostvari, sve ostalo dolazi spontano i bez većih napora.“

Ivana Marinčić

Od jasličara do predškolaraca – uživaju svi redom!

OŠ KLANA

Crte iz života Škole u 2022. godini

Školski je život uvijek pun događanja. Osim redovnog programa učenicima se nastoji tijekom godine ponuditi što više različitih aktivnosti kojima se razvija kritičko mišljenje, motorika, vizualne i kreativne vještine, humanost, glazbene i sportske aktivnosti. Njeguje se zavičajnost i produbljuje interes za kulturnu baštinu. Piše se, stvara i objavljuje. Puno toga značajnoga, odgojnog i obrazovnog, utkano je u sve aktivnosti. Učenici nisu samo izuzetno aktivni već i uspješni te svoja znanja, vještine i dio svojih osobnosti pokazuju kroz mnoga područja.

KULTURNA BAŠTINA KROZ ŠKOLSKE AKTIVNOSTI

Maškarane aktivnosti

Svake se godine puno pažnje pridaje organizaciji maškaranih aktivnosti u Školi. Na taj se način učenike potiče na upoznavanje običaja užeg i šireg zavičaja u cilju očuvanja i poštivanja ovog segmenta tradicije. Povremeno u goste dođu razne skupine zvončara, koji se učenicima predstavljaju kao dio nematerijalne baštine pod zaštitom UNESCO-a.

Ove aktivnosti pokušava se učiniti poučnima i zanimljivima. U prvom tjednu predstavnici učenika od 1. do 8. razreda takmiče se međusobno na kvizu o poznavanju pusnih običaja u zavičaju, a najbolji poznavaoči budu proglašeni kraljicom i mešтром Škole. Meštar simbolično dobiva ključ i upravlja školom tijekom „petog godišnjeg doba“. U 2022. godini kraljica Vita Kolauti dobila je krunu i lentu, a meštar Ivan Bratuša cilindar i ključ.

Kroz pusne tjedne svakog su četvrtka održavane aktivnosti – izložba kostima i likovnih radova, izbor za najbolju pojedinačnu i grupnu masku te izbor najbolje lude frizure. Sve je bilo popraćeno prigodnim programom, dodjelom priznanja i glazbom. Pusna događanja prema tradiciji završavaju na „pusni pondiljak“ kada se željno iščekuju „vele mačkare“. Tom prigodom čita se školski Vrabac i sudjeluje u paljenju vrtičkog Pusta. Učenici iz Klane uz privolu roditelja nastavljaju obilazak mjesta s „mačkarama“, a učenici iz Studene, Breze, Lisca i Škalnice u svoj obilazak mjesta idu utorkom u skladu s tradicijom.

Očuvanje govora

Baština se u Školi čuva i njegovanjem govornog izričaja. Pišući tekstove zavičajnim jezikom, učenici svake godine sudjeluju na literarnom natjecanju „Čakavčići

U iščekivanju proglašenja kraljice i meštra

pul Ronjgi" koje provodi Ustanova Ivan Matetić Ronjgov. Književni dan na čakavštini dan je svečanog uručenja zbirke „Čakavčići pul Ronjgi" kada nagrađeni učenici čitanjem predstavljaju svoje uratke.

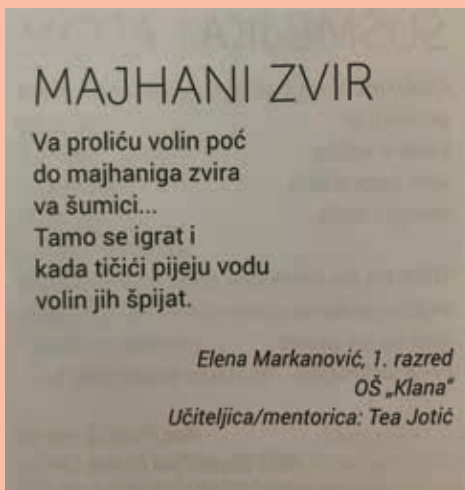
Prošle je godine Ustanova Ivan Matetić Ronjgov izabrala klanjsku školu kao županijskog domaćina svečane promocije zbirke „Čakavčići pul Ronjgi" te su 28. svečanosti prisustvovali mnogi nagrađeni učenici i njihovi mentori iz različitih škola. „Proljeće u Ronjgima", manifestacija posvećena njegovanju baštine, zadnjih je nekoliko godina obvezna destinacija naših učenika.

„Moje misto", literarni rad učenika Paula Raspora nagrađen je na literarno-likovnom natječaju „Poj riči materinske", a „Povidan po klanjski" – kratkometražni odgojno-obrazovni film o očuvanju zavičajnoga govora klanjske čakavštine prezentiran je na državnom stručnom skupu za učitelje hrvatskoga jezika, glazbene kulture i glazbene umjetnosti te likovne kulture i likovne umjetnosti na temu „Očuvanje zavičajnog govora u izvannastavnim i projektnim aktivnostima: Čakavski".

OŠ Klana – domaćin 28. Čakavčićima

U zbirci „Čakavčići pul Ronjgi 28", objavljenoj u listopadu 2022. godine, nalazi se literarni rad koji je osvojio 1. nagradu. Elena Markanović pjesmicu je napisala kao polaznica prvog razreda, a njezina je mentorica učiteljica Tea Jotić.

Jeziku, govoru i čitanju posvećuje se sve veća pažnja. Školska knjižničarka provodi program dodatne podrške učenicima u savladavanju teškoća u čitanju i razumijevanju teksta tri sata tjedno. Učenice Nika Businello, Nina Duduković i Lena Gajica osvojile su 2. mjesto na državnoj razini u natjecanju pod nazivom „Čitanjem do zvijezda".

Budući da se u školi uče i tri strana jezika, učenicima se nude i različite jezične aktivnosti kao npr. jezične igre u korelaciji hrvatskoga i njemačkoga jezika. Nadalje, s darovitima je provedena aktivnost razvoja lingvističke inteligencije. Osim što više učenika već tradicionalno sudjeluje na natjecanju iz engleskog jezika Hippo, prošle su se godine

učenici Lena Juričić i Petar Mikičić natjecali na Muci copatarici – natjecanju iz slovenskog jezika – i osvojili 2. mjesto.

U školi se provodi i projekt Mala muzejska enciklopedija koji se odvija u suradnji s Pomorskim i povijesnim muzejom Hrvatskoga primorja.

SPORTSKE AKTIVNOSTI

Školska godina započela je u sportskom duhu uspješno održanom 21. školskom biciklijadom. U školi je i lani i dalje djelovala Univerzalna sportska škola koju učitelj tjelesne i zdravstvene kulture provodi sa zainteresiranim učenicima 3. i 4. razreda. Učenici starijih razreda redovito sudjeluju kao predstavnici školske ekipe na natjecanju u futsalu, a od prošle godine i u plivanju.

Ponos Škole su i već istaknuti sportaši i sportašice Lena Janković, Nina Duduković, Erik Mustapić i Ivan Bratuša koji uz savladavanje školskih obveza svojim velikim zalaganjem postižu izvrsne rezultate u sportovima kojima se bave.

ŠKOLSKA ZADRUGA „Žbelice“

Početak 2022. godine počela je s radom Školska zadruga „Žbelice“ čija je jedna od prvih aktivnosti bila vezana za pripremu radova za županijsku smotru učeničkih zadruga koja se u svibnju održala na Korzu. Već u rujnu zadrugari su pozvani na otvaranje 14. nacionalne izložbe mladih inovatora i tehničkog stvaralaštva u Kastvu. Tom su prilikom učenice Lena Gajica i Chiara Štokom vodile otvaranje manifestacije.

Svoju aktivnost zadrugari su nastavili prodajnom izložbom radova na Danima kruha i Adventu, kada su bili zapaženi po izradi raznih vrsta slastica. Kao produkt svega objavljena je online „Mala kuharica velikih majstora“.

„Žbelice“

MALO O ZNANOSTI...

Tjedan darovitosti obilježio se provedbom projektnih aktivnosti. Učenici svih razreda sudjelovali su u prezentaciji raznih znanstvenih projekata u svim predmetnim područjima.

Škola je potpisala sporazum o sudjelovanju u projektu „STEM u zajednici“ Instituta za razvoj i inovativnost mladih – robotika i automatika, a s ciljem povećanja interesa učenika za znanost. Učenici su sudjelovali u „Croatian maker ligi“, a kroz projekt je Školi donirana oprema za robotiku.

Pristupilo se još jednom projektu u organizaciji IRIM-a (Instituta za razvoj i inovativnost mladih). Edukacijom mentora omogućit će se korištenje robotike i umjetne inteligencije u STEM obrazovanju.

Ostvarilo se i nekoliko suradnji s Učiteljskim fakultetom u Rijeci u smislu provedbi istraživanja. Najznačajnija suradnja bila je na znanstveno sveučilišnom projektu pod nazivom „Povezanost s prirodom, organizacija slobodnog vremena učenika rane školske dobi i digitalne tehnologije pod vodstvom izv. prof. dr. sc. Dunje Anđić koja je o svom istraživanju objavila knjigu.

Škola se uključila u edukativni projekt pod nazivom „Mobilni eko kutak“ u organizaciji Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije, Hrvatske udruge stanara i suvlasnika zgrada i Komunalnog društva „Čistoća“. Projekt uključuje ciklus edukativnih predavanja i izložbu plakata s eksponatima na temu održivog gospodarstva otpadom, zaštite okoliša i promociju zdravlja.

Sa zainteresiranim učenicima provele su se i uobičajene školske aktivnosti i natjecanja u području matematike: Večer matematike, Matematička liga, Mladi matematičari, Klokan i natjecanje u financijskoj pismenosti kada se učenike pripremio na prelazak na euro kroz EU kviz o novcu.

I JOŠ PONEKA ZANIMLJIVOST...

- Solidarnost i humanost i dalje su jače strane učenika OŠ Klana. Volontiraju u akcijama solidarnosti socijalne samoposluge, skupljaju za Azil, Caritas i Crveni križ.

- Povećan je izbor jela za učeničke marende ponovnim vraćanjem „švedskog stola“ koji je morao biti ukinut zbog pandemije izazvane virusom Covid-19.

- Dana 18. 5. 2022. je u prilogu „Škola po mjeri učenika“ objavljen prilog Sunčice Findak o OŠ Klana u središnjem Dnevniku nacionalne televizije.

- Dan škole obilježen je sportskim igrama i zajedničkim ručkom učenika i zaposlenika Škole.

- Krajem školske 2021./2022. godine proglašeni su najbolji učenici u osam godina školovanja: Dominik Bogmić, učenik generacije i nagrađeni učenik Paulo Medvediđ.

- „Raspad sistema“ nastupio je na još jednom „Supervalu“ – smotri školskih bendova.

- Osnovana je Filmska grupa i potpisan ugovor o suradnji s Domom mladih. Učenike filmske grupe educira voditelj projekta Josip Šarlija.

- Skupina polaznika učenja slovenskoga jezika po C modelu realizirala je izlet u Sloveniju posjetivši Škocjanske jame i Park vojne povijesti u Pivki.

- OŠ Klana i lani je sudjelovala u akciji „Zasadi drvo, ne budi panj“ – nacionalnoj kampanji sadnje stabala. Zasađena su stabla aronije i jabuke.

- Završena je sanacija fasade školske sportske dvorane, obnovljen toplovod koji povezuje zgradu škole i dvoranu te omogućuje grijanje dvorane. Donacijom tvrtke Cenoza d.o.o. obnovljen je strop toplog mosta koji spaja dvoranu sa školom.

- Valja zabilježiti da je u rujnu 2022. godine preminula gospođa Sonja Lasan koja je bila ravnateljica škole u razdoblju od 1979. do 1995. godine.

Primorsko-goranska županija financirala je vanjsku obnovu školske zgrade, a Općina Klana zamjenu stolarije toplotnog mosta koji spaja dvoranu s ostatkom školske zgrade te poslove nadzora radova.

Jelena Grbčić Samardžić, mag. prim. educ. ravnateljica OŠ Klana

Novo zvono na groblju u Klani

Crkva svetog Mihovila na klanjskom groblju dobiva novo zvono! Ta je vijest razveselila vjernike i druge žitelje naše župe i općine. Inicijativa je potekla od velečasnog Kristijana Malnara što je još jedna u nizu pozitivnih akcija koje je proveo od svog dolaska u klanjsku župu prije 2 i pol godine. Poznato je kakve su meteorološke prilike vladale zimom. Puno kiše, a vrlo malo snijega i poštene hladnoće! U dva navrata od po nekoliko dana puhala je orkanska bura koja je prouzročila brojne štete, a između ostalog i na crkvi svetog Mihovila na groblju oštetila zvono. U jednom je jakom naletu bure mehanizam koji drži zvono na „preslici“ tornja, već načet od prije, popustio pa je zvono palo. Tom prigodom je i puklo te je utvrđeno da nije za daljnju upotrebu. Istog časa reagirao je velečasni Malnar i uputio apel vjernicima da svojim dragovoljnim prilozima pomognu u prikupljanju sredstava za novo zvono koje je koštalo 4 800 eura. Odaziv vjernika i župljana bio je vrlo dobar te su skoro u cijelosti prikupljena sredstva skupa s nekolicinom donatora. Velečasni Malnar zahvalan je na svakom prilogu.

Svi znamo kakvo značenje ima zvono u sprovodnom obredu, prilikom posljednjeg ispraćaja naših dragih pokojnika. Zvono još nije postavljeno na svoje mjesto, čekaju se povoljnije vremenske prilike, da bi se obavio taj opsežni zahvat. Novo zvono može se vidjeti ispred oltara Presvetog Srca Isusova u župnoj crkvi svetog Jeronima gdje je privremeno izloženo. U razgovoru s velečasnim Malnarom saznali smo još jednu „lošu vijest“ u koju smo se imali prigode i osobno uvjeriti. Grobljanska crkva sv. Mihovila u svom sastavu ima i atrij, natkriveni ulaz u crkvu gdje se nalaze grobovi svećenika koji su u Klani službovali u proteklim stoljećima. Krov je pokrivenom običnim crijepom koji se nije u cijelosti uspio oduprijeti jakoj buri. Pomnijim pregledom utvrđeno je da su nosive grede koje drže krov, daske, letve i preostali crijep u vrlo lošem stanju. U savjetovanju sa suradnikom u struci napravljen je troškovnik za materijal i ugradnju u iznosu od 5 000 eura. Naši vjernici i ostali mještani tako ponovno imaju prigodu iskazati se sa svojim donacijama.

Za crkvu sv. Mihovila na klanjskom groblju bilo je nužno nabaviti novo zvono

Sвета миса на благдаи свете Марије Магдалене

Suradnja Društva za povjesnicu Klana, Općine Klana i velečasnog Kristijana Malnara rezultirala je slavljenjem svete mise na blagdan svete Marije Magdalene na ostacima nekadašnje crkve. Crkva se nalazila u predjelu Paka na raskrižju šumskih putova. Zasluge za otkrivanje točne lokacije ponajviše pripadaju ondašnjem predsjedniku Društva za povjesnicu Klana, danas nažalost pokojnom Antonu Starčiću, koji se skupa sa svojim bratom Ivanom na terenu upustio u

Božja riječ usred šume

istraživanja. Kopanjem na lokaciji za koju se pretpostavljalo da se na njoj nalazi crkva naišli su na kamen s tragovima žbuke. To otkriće dalo im je volju za daljnji rad te su daljnjim iskopavanjem otkrili temelje nekadašnje crkve. O nalazu su obaviještene nadležne institucije – Konzervatorski zavod, Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja u Rijeci i Općina Klana te Šumarija Klana kao vlasnik zemljišta. Naknadni pregled iskopine izvršio je arheolog Ranko Starac. Uz pomoć članova Društva za povjesnicu nastavljeno je iskapanje pod nadzorom arheologa Starca te je zaključeno da je crkva imala dimenzije 11,7 metara dužine i 7,2 metara širine te da je izgrađena u 14. stoljeću. Naknadno smo saznali da je to starohrvatski tip građevine čija je karakteristika da im je oltar uvijek okrenut prema istoku. Misnom slavlju nazočilo je stotinjak vjernika iz naše župe i okolice, a nekolicina je rekla da se na licu mjesta nalazi prvi put. U prigodnoj propovijedi velečasni Malnar govorio je o životu Svete Marije Magdalene koju je kao grešnicu Isus obratio, a zatim ga je ona pratila do smrti na križu. Nakon svete mise velečasni Malnar blagoslovio je ostatke crkve, a organizatori su se pobrinuli za prigodni domjenak.

Blagdan Presvetog Tijela i Krvi Kristove

Svečanim euharistijskim slavljem i procesijom s presvetim oltarskim sakramentom u župi Svetog Jeronima proslavljeno je Tijelovo – blagdan Presvetog Tijela i Krvi Kristove. Svečanost je započela svečanim misnim slavljem koje je predvodio velečasni Kristijan Malnar u nazočnosti velikog broja vjernika. Tijekom svete mise velečasni Malnar u propovijedi je posebno naglasio važnost ovog blagdana, jednog od najvećih u katoličkoj crkvi. Pobožnošću tijelovskom procesijom i javnim ispovijedanjem vjere u prisutnosti Tijela Kristova pod prilikama posvećenog kruha vjernici iskazuju štovanje Isusu Kristu.

Po završetku svete mise krenula je procesija središtem Klane uz molitvu pred svakim od četiri oltara postavljenih na uobičajenim mjestima. Treba odati priznanje vjernicima koji su uredili četiri prekrasna oltara s nizom lijepih detalja. Sve pohvale idu i vjernicima kraj čijih je kućnih prozora prolazila procesija na upaljenim svijećama i cvjetnim aranžmanima kojima su bili ukrašeni kipovi i raspela.

Nakon puno godina obnovljen je običaj koji se prema pričama naših starih primjenjivao u 30-im godinama prošlog stoljeća, a to je da na procesiji učestvuju sve udruge koje djeluju u Klani.

Lijepo je bilo vidjeti članice i članove DVD-a Klana i Lovačkog društva „Zec“ u svojim odorama. Na procesiji su nošena četiri stara lampiona što je također prije bio običaj. Isto tako, nakon niza godina „svjetlo dana“ ugledao je svečani barjak na kojem su na jednoj i drugoj strani sveti Jeronim, zaštitnik naše župe, i sveti Anton, svetac čiji se kip nalazi na oltaru župne crkve. Ovaj svečani barjak dugo nije nošen na procesijama, a razlozi su nepoznati. Inače, prema priči pok. Josipa Gržinčića barjak je star 118 godina, dakle koliko i svetište Majke Božje Lurdske u Strmašćici. Godine 1904. nabavljen je da bi bio na svečanosti otvorenja svetišta. U svakom slučaju riječ je o jedinstvenoj i dragocjenoj crkvenoj relikviji vrijednoj pažnje. Ovako star i vrijedan predmet zaslužuje da se sačuva od zaborava.

Tijelovska procesija

Sвета misa na Gradini u čast Presvetog Trojstva

Blagdan Presvetog Trojstva obilježen je slavljem svete mise na klanjskoj Gradini na mjestu gdje je nekada postojala mala crkva svete Trojice. Ista je stradala zajedno s kaštelom u razornom potresu 1870. godine. Pojmovi Presveto Trojstvo i Sveta Trojica jednaki su po značenju. Sam naziv predstavlja tri božanske osobe – Bog Otac, Bog Sin i Bog Duh Sveti. Na inicijativu župnika Kristijana Malnara obnovljen je običaj slavljenja svete mise na ovom mjestu nakon punih 26 godina. Želja svih vjernika naše župe je da se taj lijepi običaj ubuduće slavi svake godine. Neki predlažu da se na tom mjestu postavi prigodno obilježje kako bi oni koji ne znaju (izletnici, planinari) saznali da je na tom mjestu nekad bila crkva. Svetoj misi nazočio je velik broj vjernika koji su pažljivo poslušali riječi prigodne propovijedi velečasnog Malnara. Na kraju misnog slavlja župnik je sve nazočne vjernike pozvao na prigodni piknik i druženje kraj župne kuće. Tom je prigodom po prethodnom dogovoru s nekolicinom klanjskih domaćica organizirao natjecanje za najbolji kolač od jabuka. Nazočni vjernici i drugi gosti nisu krili oduševljenje što su počašćeni prvoklasnim slasticama. Na kraju je proglašena najbolja štrudla koju je ispekla naša mještanka gospođa Laura Štokom. Kaštel Gradina polako se obnavlja te tako dobiva na značenju kao mjesto za kulturne i vjerske manifestacije. Iste su kod mještana izazvale oduševljenje te su, kako to volimo reći, objeručke prihvaćene.

Na Gradini je lani, osim kulturnih programa, održana i sveta misa

Blagdan Velike Gospe i svetog Roka

Slavljem triju svetih misa vjernici naše župe proslavili su blagdan Velike Gospe. Posebno svečano bilo je u Gospinu svetištu u Strmašćici. Tradicionalna procesija krenula je iz župne crkve putem moleći krunicu. U Strmašćici je vjernike dočekaao novoobnovljeni Gospin kip u punom sjaju. Riječi zahvale svima koji su svojim prilozima sudjelovali u obnovi kipa uputio je velečasni Kristijan Malnar. Svečanu svetu misu predvodio je gost svećenik velečasni Michelle Cittadino, župnik župe Majke Božje Karmelske na Donjoj Drenovi, u suslavlju velečasnog Malnara. Velečasni Cittadino porijeklom je iz južne Italije. U Rijeci je završio studij bogoslovlja i savršeno govori hrvatski jezik. U prigodnoj propovijedi osvrnuo se na današnje generacije obitelji s posebnim naglaskom na odnose supružnika koji u odgoju svoje djece promiču kulturu dijaloga, mira i nenasilja, školu ljubavi i poštovanja. Brojni vjernici s velikom su pažnjom saslušali propovijed. Na kraju misnog slavlja uslijedio je tradicionalni blagoslov djece.

Blagdan svetog Roka, sveca suzaštitnika naše župe proslavljen je u istoimenoj crkvi slavljenjem triju svetih misa, u 8, 11 i 18 sati. U 11 sati služena je zavjetna sveta misa svetog Roka, zaštitnika od zaraznih bolesti, a večernja misa bila je misa zahvalnica za zdravlje i dobrobit naših obitelji i svih vjernika.

Bogat župni život

Velečasni Malnar toliko je angažiran u svojoj župi da je teško sve detaljno popratiti. Osim što ne treba posebno naglašavati da su na najsvečaniji mogući način proslavljeni svi veliki crkveni blagdani, fotografijom ćemo vas provesti kroz ostatak lanjske župne godine.

Lani je u povodoma dana sv. Jeronima održan izvanredan koncert Pjevačkog zbora Val. U prosincu je održan koncert zbora Schola Cantorum

U prosincu su održane radionice koje su rezultirale „Malim Božićnim sajmom“ osmišljenim da bude dar i pomoć „Od djece za djecu“ za humanitarni program „Moje mjesto pod suncem“

*U travnju su mnogobrojni vjernici sudjelovali na prvom dekanatskom križnom putu u Škalnici
Foto: Dino Čekada*

Prošlogodišnji prvopričesnici

Prošlogodišnji krizmanici

U rujnu je skupina vjernika tradicionalno hodočastila u Gerovo

In memoriam

JOSIP GRŽINČIĆ (1949. – 2022.)

Josip Gržinčić rođen je 21. siječnja 1949. kao osmo dijete Matije Gržinčića Tomačiniga i Marije rođene Brentar Farančeve. Očevi roditelji bili su članovi svjetovnog Franjevačkog reda, sve do ukinuća 1942. godine. Nakon završene osnovne škole u Klani Josip je obrazovanje nastavio u Ugostiteljskoj školi u Opatiji.

U svojoj petnaestoj godini života Josip je, u dogovoru s tadašnjim klanjskim župnikom vlč. Pavelom Mršnikom, počeo učiti svirati orgulje kod časnih sestara u crkvi sv. Jakova u Opatiji. Božji dar za glazbu sudbinski mu je odredio životni put i usud. Na blagdan Jurjeve 1965., u župnoj crkvi sv. Jerolima, počela je njegova karijera orguljaša. Odsvirao je Mandelzona za četiri mlada para, koji su toga dana sklopili bračni savez. Josip „Farančev“ bio je sluga Božji 58 godina. Koliko puta je svirao na nedjeljnim misama, polnočkama i božićnim misama, uskršnjim, tijelovskim i rokovskim blagdanima, procesijama u Strmašćici na blagdan Velike Gospe Lurdske, svakodnevnim večernjim misama, krštenjima, prvim sv. pričestima, krizmama, misnim pričestima, vjenčanjima i sprovodima svih naših pokojnih?!

Josipovom brižnošću sačuvali su se od zaborava stari klanjski običaji, npr. obredi Cvjetnice i Velikog petka prije Uskrsa pjevanjem Muke Gospodnje. Sačuvana je i Božićna devetnica, koja je, zamalo, zauvijek zaboravljena. Još uvijek su sačuvani tradicijski običaji Velikog tjedna, pokrivanje oltara, postavljanje Božjeg groba. Svim klanjskim svećenicima, od velečasnog Pavića Mršnika do Petra Zebe, Ivana Nikolića, Jure Mogušića i Kristijana Malnara, Josip je bio desna ruka. Bio je i hodočasnik na Svetu Goru gerovsku koju je pohodio 36 puta, najviše od svih klanjskih vjernika. Božjom voljom i providnošću, već ozbiljno narušenog zdravlja, služio je sv. misu s klanjskim crkvenim zborom, posljednji put svirajući orgulje, u crkvi Gospe Karmelske na Sv. Gori Gerovo na blagdan Male Gospe, u nedjelju 11. rujna 2022.

Josipa Gržinčića pamtit ćemo i kao ponosnog domoljuba i sudionika borbe za slobodu Hrvatske, nositelja Spomenice Domovinskog rata. Osnivač je i prvi čelnik klanjskog ogranka Hrvatske demokratske zajednice. Bio je član više klanjskih udruga, a 30 godina aktivan član Matice Hrvatske u Rijeci. Za svog se života rado bavio pučkom baštinom klanjskoga kraja te je zapisivao mnogobrojne anegdote, podatke, činjenice... Po pitanju starih običaja teško ga je mogao bilo tko nadmašiti. Očuvanju pučke tradicije i vjerskom životu u Klani dao je nemjerljiv doprinos. Za svoje je zasluge godine 2009. primio nagradu Općine Klana najvišega ranga – Nagradu za životno djelo.

O. V.

DVD Klana

Značajna godina

Od aktivnosti do aktivnosti

Aktivnosti DVD-a Klana u 2022. godini bile su na vrhuncu. Za razliku od 2021. godine, kada je ukupno provedeno 60-ak različitih aktivnosti, lani je odrađeno njih čak 103. Društvo je bilo najaktivnije po pitanju intervencija. Riječ je o 32 intervencijske akcije. Slijede 22 prijevoza vode, 11 obilazaka terena, 10 spaljivanja, 8 većih radnih akcija, 8 ispiranja, 6 ispumpavanja i 6 službenih prijevoza. Od 32 navedene intervencije njih 12 odnosi se na požare na otvorenim prostorima, 7 na uklanjanja stabala s prometnica, 6 na požare na odlagalištima otpada, 3 na gašenje zapaljenih dimnjaka, po jedan na „rješavanje” zmiје u automobilu i zbrinjavanje tijela pokojnika, a po prvi put u povijesti DVD-a članovi su intervenirali i pri otvaranju lifta.

Aktivna godina započela je već krajem prvog mjeseca zahtjevnim podzemnim požarom otpada na području Podstrmca, prilikom kojega je gašenje trajalo tri dana i na kraju je požar ugašen uz pomoć teške mehanizacije. Tijekom ožujka ugašena su dva veća požara otvorena prostora na našem području – na Liscu i na Gumancu kada je isključivo brzim reagiranjem i brojnošću članova spriječena veća šteta. Tijekom mjeseca travnja DVD organizira akciju dobrovoljnog darivanja krvi, sudjeluje u gašenju požara otvorena prostora po olujnoj buri na uskršnje jutro u Jadranovu, uključuje se u akciju prikupljanja humanitarne pomoći za Ukrajinu, sudjeluje u ekoakciji čišćenja na području Klane i ono najvažnije za Društvo – konačno nakon dužeg vremena i najrazličitijih radova održava službeno otvorenje obnovljene zgrade vatrogasnog doma.

Početak ljeta mladež DVD-a sudjelovala je u vatrogasnom kampu u Fažani, a operativa se dokazala na intervenciji požara kotlovnice u kojoj je sudjelovalo čak 14 vatrogasaca. Kasniji ljetni mjeseci bili su iznimno vrući i suhi pa su članovi Društva u nekoliko navrata sudjelovali u gašenju većih požara na temperaturi višoj od 35 °C: na ŽCGO Mariščina i na požarima otvorena prostora na području Crikvenice, Hreljina i Rojniga.

Operativni članovi

Od natjecanja do natjecanja

Povodom blagdana Rokove konačno je nakon nekoliko godina Covid-pauze održano Rokovsko natjecanje vatrogasne djece i mladeži. Vremenski uvjeti tom su prilikom bilo svakakvi samo ne ljetni. Na rokovskom natjecanju DVD je ugostio vatrogasce iz Njemačke koji su prepoznali rad i zalaganje domaćina, ali i nedostatak opreme, te Društvu nakon samo dva tjedna dostavili veliku donaciju osobne zaštitne opreme od strane njemačke organizacije Deutsche Feuerwehrhilfe.

Klanjski su vatrogasci tijekom 2022. sudjelovali na ukupno devet natjecanja i dostojno promovirali našu općinu te ostvarili zapažene rezultate. Od dječjeg natjecanja na 2. kupu DVD-a Sušak, županijskog u Mrkoplju i državnog natje-

canja u Čakovcu za mladež, županijskog natjecanja za odrasle u Krku gdje su sudjelovali s čak četirima ekipama (40 članova), Fire Combat natjecanja u Sloveniji, dvije humanitarne utrke na visoke objekte gdje su u punoj vatrogasnoj opremi trčali „za one koji to ne mogu“ u Ljubljani i Zagrebu pa do rokovskog natjecanja. Bilo je prilike da budu dežurni, a usput pokažu i svoje kulinarske sposobnosti na prošlogodišnjoj Rokovi i Gljivijadi.

Od samoga osnutka DVD Klana vodi brigu o kontinuitetu pomlađivanja i osposobljavanja vatrogasne operative, pa je tako u 2022. održano nekoliko

vježbi spašavanja iz visina i dubina, taktički zadatak gašenja i spašavanja u klanjskoj vojarni, tečaj iz ponašanja požara u zatvorenu prostoru u Flashover simulatoru i županijska vježba spašavanja prilikom potresa u Šapjanama. Andrea Medvedi, Antonija Iskra, Kristijan Rudin i Lucijan Brmalj prošli su osposobljavanje za časnika prve klase, a Nika Gauš, Laura Čendak i Tomislav Milinović tečaj za dobrovoljnog vatrogasca te na taj način postali novi članovi klanjske operative.

Zaključno je još važno spomenuti da je u ukupno 103 lanjske aktivnosti DVD-a Klana sudjelovalo više od 390 članova operative i utrošilo se nebrojeno puno sati za sigurnost i zdravlje mještana naše općine i šire.

Mladež DVD-a Klana

Otvorenje vatrogasnog doma

Nakon opsežne rekonstrukcije financirane iz fondova EU, proračuna Općine Klana i proračuna RH, dana 12. 4. 2022. konačno je svečano otvoren vatrogasni dom. Svečanosti otvaranja prisustvovali su glavni vatrogasni zapovjednik i državni tajnik Slavko Tucaković, državni tajnik u Ministarstvu poljoprivrede Šime Mršić, pročelnik Ureda PGŽ-a Goran Petrc, načelnica Općine Klana Željka Šarčević Grgić, dopredsjednik HVZ-a i predsjednik VZPGŽ-a Slavko Gauš te zapovjednik Vatrogasne zajednice PGŽ-a Mladen Šćulac. Svojim prisustvom svečanosti su pridonijeli i ravnateljica OŠ Klana, predstavnici DVD-a Kras-Šapjane, partnera na projektu rekonstrukcije, te predstavnici DVD-a Škalnica i DVD-a Halubjan kao i predstavnici poduzeća koja su bila uključena u izradu projektne dokumentacije i nadzor. Obnovljeni vatrogasni dom prigodno je blagoslovio klanjski župnik Kristijan Malnar.

Hoćemo li opstati?

Dugi niz godina DVD Klana muku muči s egzistencijalno nužnim financijskim sredstvima. Iz predviđenih 60.000,00 kn općinskih sredstava za redovnu djelatnost nemoguće je planirati redovne liječničke preglede za članove operative, opremanje osobnom zaštitnom opremom, osposobljavanje te tehničko opremanje osobito kada se u obzir uzme sveopće poskupljenje kojega smo svjedoci posljednjih mjeseci. Održavanje zgrade vatrogasnog doma ne treba niti spominjati. Tako je danom otvorenja vrlo vjerojatno otpočeo i proces propadanja. Kraj 2022. godine obilježilo je i ispadanje navalnog vatrogasnog vozila iz operativne upotrebe zbog dotrajalosti, čime je dodatno umanjena operativna spremnost Društva. Popravak vozila je u tijeku, unatoč činjenici da je riječ o „jami bez dna“, no dobava novog ili bar novijeg vozila nedostižna je iluzija. Neovisno o tome što jedinu zraku optimizma predstavljaju članice i članovi Društva koji uporno guraju naprijed, jedno je jasno – bez adekvatne operativne spremnosti požari se ne mogu gasiti.

Matija Raspor, mag.ing.sec.
Zapovjednik DVD-a Klana

UDRUGA UMIROVLJENIKA OPĆINE KLANA

Idemo na izlet?

Nakon dvije godine, na pomolu ukidanja ograničenja i pri najavi ljepših vremena, počele su pripreme za predstojeća druženja i izlete. U nastavku saznajte kako su 2022. proveli naši umirovljenici.

Diljem Hrvatske i izvan nje

U subotu, 23. travnja, u ranim je jutarnjim satima gotovo pun autobus krenuo prema Ozlju, prekrasnom gradiću punom povijesnih znamenitosti koji punim životom diše i dan danas. Put je izletnike dalje odveo prema sljemenskoj žičari koja je još uvijek u probnom režimu. Već u lipnju odredište je bilo izvan Hrvatske. Prve

S izleta u Crnu Goru

lipnjske subote umirovljenici su se uputili prema Ljubljani i Mariboru, a nakon obilaska ovih gradova posjetili su Logarsku dolinu.

Ljetna pauza iskorištena je za organizaciju višednevnog izleta – od 24. do 27. rujna boravilo se izvan granice, u Crnoj Gori u koju se otputovalo već treći put, no ta je destinacija toliko zanimljiva i privlačna da ni ovaj izlet vjerojatno nije bio posljednji. Prilika za prvu veću stanku na ovom putovanju ukazala se već u danu polaska prije prelaska Pelješčkog mosta. Osim za pogled na predivno zdanje stanka je iskorištena i za neizostavni dio svakog izleta – fototrenutak. Večernji odlazak u Dubrovnik prije noćne

nja u Mokošici najavio je dinamiku ostalih dana. Tivat, nacionalni park Durmitor, gradić Žabljak... sve do Neuma pri povratku kada su odmah svi pitali: „Kada idemo opet nekamo?“ Sljedeći je izlet odgovorio na pitanje nakon manje od mjesec dana jer su umirovljenici već 22. listopada otputovali u Koprivnicu što ocjenjuju kao krajnji domet kada je riječ o jednodnevnim izletima. Izleti naših umirovljenika su i edukativne naravi te su u tom smislu nezaobilazni posjeti muzejima. Ovo je bila prilika da se u Prehrambenom muzeju sazna sve o razvoju Podravke, od proizvodnje do pakiranja.

Za kraj godine organiziran je izlet na Brijune te se u prosincu otputovalo u Istru čime se zaključila umirovljenička izletnička godina.

Razgledavanje starih utvrda i gradskih jezgri te znamenitosti, užitek u prirodnim ljepotama, učenje o krajevima u koje se putuje, objedovanje izvornih delicija, a sve to često praćeno zvukom harmonike, pjesmom i plesom, okosnica su izleta klanjskih umirovljenika koji uvijek željno iščekuju najavu nove destinacije i vremena putovanja.

Nedeljko Simčić

U Koprivnici

MAŠČKARE

MAŠČKARE 2022.

Puno Korzo Studenske jeseni

Maškare z lanjskin lito nisn bile bogznakako zadovoljne. Na Antonju se je storilo Pusta i propejalo po selu. Po navadi se je šlo od oštarije na Vrh, iz Vrhva va Lazaret, iz Lazareta Šensotu va konobu, puli Gradišće, na Brig, va Blatni klanac i od tamo nazad va oštariju malo popit i zaplesat.

Zimskiga druženja opet ni bilo radi korone, a bome ni Korza.

Do pusta su si počivali. Nigder ničiga, a onda odjedanput šušur. Na sam pust su se si omaškarali, veselili, pili i plesali, pohajali po selu z muziku, se konobe obašli. Pod noć se zapalilo Pusta puli sale i opet su finili va oštariji.

Ma su se nadoknadili po litu. Najprvo je biv za provu prvi litnji Riječki karneval. Šli su obućeni va Studensku jesen aš je škoda bilo dilat novu mon-duru. Za prvi put je bilo jako lipo i si bi radi da bude sako lito. Maškare su šle i na litnji karneval va Novi Vinodolski, na Cres i va Senj. I sagdi in je lipo. Kad je prava kumpanija, ljudi su veseli i komać čekaju da je kakova fešta.

Vedrana Piković

MAŠČKARE 2022.

Va pusno vrime 2022. još vavik su na snagi bile mire za ono „novo normalno“, pa se va zaprtin ni smilo nahajat više od 100 njih skupa. Triba dilat po reguli pa su se maškare držale tih propisanih mir.

Potljer lito dan pauze opet se je pobiralo po kišah – ne jušto po kišah, nego se je reklo da si ki misle ča pripravit za mač-kare, moreju to storit pred vrati, da se bude na otprtin. I tako se je opet obašlo cilu općinu, zasoplo i zaplesalo za gazdu i gazdaricu i za repu.

Kako su mire bile malo manje stroge i oštarije su bile otprte, na pusnu sobotu večer se je šlo va GIR malo počastit, a biv je organiziran i izbor za sakakorove misice – najdlakavije noge, najbolji batki, najbolji brki... Misice i misterii dobili su lente i simbolične poklone, a si skupa su se dobro zabavili, naplesali i nasmijali. Niku dobu se je po dobri stari navadi šlo na Zoretieće.

Riječki karneval tribav je bit va drugin misecu, ma od njega onda ni bilo niš pa su se maškare dogovorile da ćeju se na pusnu nedilju omaškarat kako ki će i da greju „pobirat po oštarijah“. Zbralo ih se je nikih 20-ak za početak poli Fojke na tri ure zapovdan. I turneja od oštarije do oštarije je mogla počet.

Egipćani s Klane

Na pusni pondiljak se je po navadi šlo va školu i va vrtić, pročitav se je Vrapčić, zapalilo se je Pusta pred vrtičen, po-bralo se je se kaj se pobira na pusni pondiljak. Okoli šeste se je šlo po Pusta, čitalo Vrapca, osudilo i zapalilo Pusta. Plesa ni bilo, ma su oštarije dobro dilale. I tako je pasalo još eno, kako ga zoveju, peto godišnje doba.

E, ma tu ni kraj. Iz TZ Grada Rijeke prihaja mejl: „Održat će se izvanredni ljetni Riječki karneval i to 18. 6. s početkom u 17 sati.“ Zbralo se je eno 50-ak mačkar, zašili su se kostimi, storila su se alegorijska kola i šli su klanjski Egipćani na Korzo. Onda su va 7. misecu va ti isti maski šli i na karneval va Novi Vinodolski.

Da se ne bi mislilo da se maškare samo zabavljaju i pohajaju, mora se reć da su se kroz 2022. bavili i z ozbiljnimi stvari. Va 4. misecu su organizirali humanitarnu akciju za Kuću utočišta Depaul z Rike ka vodi brigu o beskućnici. Kako je ta akcija bila organizirana već treće lito za redon, more se žihar reć da je tradicionalna.

Pred kraj lita počelo se je s pripremami za kolendara za 2023. s kin udruga obilježava 25 lit po-stojanja. Kalendar je tiskan va 12. misecu, a za njega je najviše zaslužna Đina Laginja. Puno pohval i lipih komentari je palo na račun tiga kolendara, pa su maškare pune volje da se i dalje trude i da i za dalje kreiraju ne samo zanimljive i lipe maske nego i druge aktivnosti za promicanje i očuvanje tradicije mačkaranja oviga kraja.

Kolendar za 25 lit

Milica Bilen

GLASNIK Općine Klana

Aktivnosti Pjevačkog zbora u 2022. godini

Nakon dvogodišnje pauze zbog epidemioloških mjera, ali i činjenice što je 2021. godine Zbor zauvijek napustio prvi i dugogodišnji predsjednik Anton Starčić, glavna pokretačka snaga Zbora, ali i jedna od najzaslužnijih osoba za razvoj i unapređenje kulturne i društvene djelatnosti na području općine Klana, klanjski su pjevači pomalo krenuli dalje, okrnjeni gubitkom još nekih dugogodišnjih članova. Prevladala je ljubav prema pjesmi, druženju, nastupima i početkom godine počele su se planirati aktivnosti za čitavu 2022. godinu.

Članovi PZ Matko Laginja rado su se odazvali pozivu PZ Drenova i sudjelovali na manifestaciji „Dani Drenove“ te su 7. srpnja nastupili u Zavičajnom muzeju Drenove sa skladbama iz repertoara primorsko-istarskog izričaja, ali i lovačkim skladbama. Skladbe za zajednički nastup s pjevačima iz Drenove uspješno su uvježbane jer oba zbora vodi ista maestra – Nedeljka Srebovt.

Usljebile su pripreme i uvježbavanja za rokovsku proslavu kada Zbor već tradicionalno 16. kolovoza nacionalnom himnom otvara svečanu sjednicu Općinskog vijeća Općine Klana. Izvedeno je još nekoliko prigodnih skladbi. A poseban ponos svi pjevači osjetili su u trenutku kada je maestra Nedeljki Srebovt dodijeljeno općinsko javno priznanje za osobit doprinos razvoju i unapređenju kulturne djelatnosti na području općine Klana. Maestra Srebovt vodi Zbor od 2002., već punih 20 godina, a kroz sve te godine neprekidnog rada discipliniranim mu je pristupom udahnula dušu.

Jesen je bila rezervirana za sudjelovanje na gastro-manifestaciji „Gljivijadi“ kada je Zbor svojim nastupom otvorio bogatu izložbu gljiva, a potkraj godine sve je bilo podređeno organizaciji tradicionalnog božićno-novogodišnjeg koncerta koji Zbor priređuje već 18 godina u crkvi sv. Jeronima nastojeći gostima i mještanima svojim glazbenim izričajem uljepšati adventske dane te dolazak Božića. Na prošlogodišnjem su koncertu gostovali Pevska skupina

Nastup u listopadu povodom „Gljivijade“

Pjevački zbor Matko Laginja i dio gostiju nakon božićnog koncerta u crkvi sv. Jeronima

„Studenc“ iz Pivke, PZ Drenova te stalni gosti – dječji zbor OŠ Klana. Svaka se pjevačka skupina predstavila s nekoliko prigodnih adventskih skladbi, a domaćin je nastupio sa starim božićnim skladbama vlč. Jerka Gržinčića koje smatra i cijeni kao klanjsku sakralnu baštinu koju crkveni klanjski zbor godinama izvodi. Za te skladbe nažalost nije pronađen izvorni notni zapis, no zahvaljujući nastojanjima klanjskog Zbora skladbe je notno zapisao maestro Dušan Prašelj prema pjevanju orguljaša Josipa Gržinčića.

Članovi Pjevačkog zbora Matko Laginja ovim su koncertom planirali zaključiti svoju djelatnost u 2022. godini, no primili su nenadani poziv od prijateljskog Pjevačkog zbora Drenova i svojim nastupom uveličali i njihov predbožićni koncert u crkvi BDM Karmelske na Donjoj Drenovi. Tako su nastupima na dva božićna koncerta zaokružili svoju skromnu, ali uspješnu glazbenu aktivnost

u 2022. godini te zaključili da u njima još uvijek tinja žar i puno volje za pjesmom, druženjem, nastupima... unatoč nekim proteklm nemilim događajima koji su okrnuli Zbor. Lani se klanjskim pjevačima pridružilo nekoliko novih članova srednje dobi. Ostala je još jedna neispunjena želja – nisu ostvarena stalna nastojanja da im se pridruže mlađi koji bi unijeli svježinu.

Vanda Simčić

DRUŠTVO ZA POVJESNICU KLANA

GODINA U ZNAKU NASTAJANJA 10. SVESKA ZBORNIKA

Nakon stanke u radu Društva za povjesnicu Klana, što zbog korone što zbog nenadane smrti predsjednika Antona Starčića, članovi predsjedništva okupili su se na samom početku godine s nakanom da ponovno pokrenu djelovanje Društva. Za predsjednika je tada izabran Ivan Šnajdar koji se ranije bio povukao s te funkcije, no prevladala je njegova želja da se očuva kontinuitet djelovanja i da se izda 10. svezak zbornika, kao njegov doprinos 30-godišnjem radu u Društvu, što je bilo dovoljan razlog da se ponovno aktivira. Odmah je naglasio da time – izdavanjem zbornika završava njegov aktivan rad u Društvu.

Čitava 2022. godina prošla je u znaku prikupljanja, selektiranja i sređivanja materijala za izdavanje 10. zbornika. Zbornik je iz tiska izašao krajem 2022. godine, financiran je sredstvima Općine Klana, dobivenima na natječaju za zadovoljenje javnih potreba u kulturi te donacijom poduzeća Univerzal iz Lisca.

ZBORNIK DRUŠTVA ZA POVJESNICU KLANA

Naslovnica zbornika

U svezak 10. zbornika uvršteni su neki stariji materijali koji nisu „stali“ u ranije zbornike, no isti sadrži i nove priloge, nastale u zadnje dvije-tri godine. Zbornik započinje radom monsinjora Milana Simčića „O povijesti župe Klana“. U preglednom članku autora Slavena Bertoše, Tatjane Bradare i Nenada Kuzmanovića prikazana je povijest Klane i okolice od najstarijeg doba do 20. stoljeća. Zanimljiv je i članak Igora Sapača, slovenskog povjesničara „Klana (Khlan), kaštel – Gradina.“ Uz ove velike članke Zbornik sadrži i mnoštvo opširnijih članaka ili samo crtica Ivana Šnajdara u kojima su prikazane brojne klanjske zanimljivosti, pa tako piše o Josipu Baraku – klanjskom slikaru i fotografu, o Zajednici solidarne pomoći općine Klana (pogrebni), pa i o samom Društvu za povjesnicu – svim dosadašnjim suradnicima – autorima radova u zbornicima. Nova knjiga prepuna je fotografija, uglavnom starih, a gotovo sve su iz kolekcije Ivana Šnajdara. Autor fotografija novijeg datuma je Boris Sušanj.

Svečana promocija Zbornika, kojim je Ivan Šnajdar stavio svoj pečat na dugogodišnje djelovanje u Društvu za povjesnicu Klana i kojim je izdavačka djelatnost Društva obogaćena za gotovo 250 novih stranica, odgođena je za početak 2023. godine.

„Koristim ovu priliku da se u svoje osobno ime, ali i u ime svih članova novoizabranog predsjedništva Društva zahvalim Ivanu Šnajdaru za njegov cjelokupan rad u Društvu. Od prvih dana 1993., kada je Društvo pokrenuto, pa narednih gotovo 30 godina Ivan Šnajdar kao predsjednik bio je pokretač i voditelj svih aktivnosti Društva – zaštitni znak Društva.“

Anita Afrić

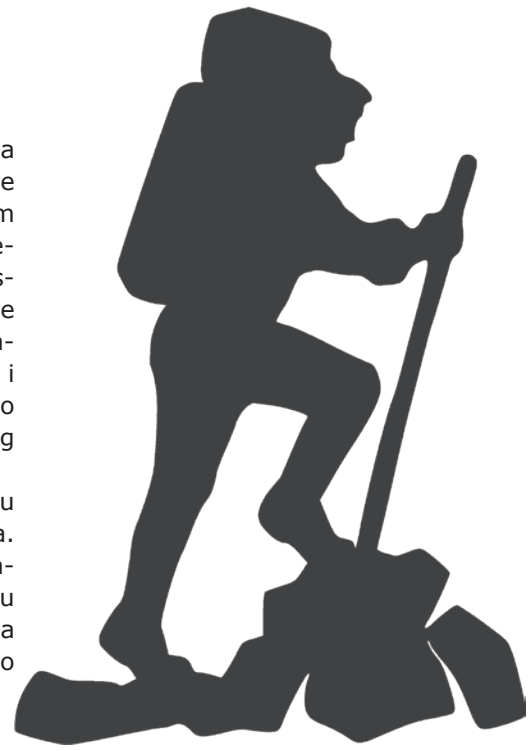
Ivan Šnajdar - najzaslužniji za bogatu izdavačku djelatnost u Klani

PD Pliš

Tijekom 2022. godine život se počeo vraćati na „staro normalno“ i raznorazne mjere kojih smo se morali pridržavati polako su se ukidale. Početkom godine epidemiološka je situacija još uvijek bila nepovoljna, no usprkos istoj održan je 21. zimski uspon na Pliš. Tanki snježni prekrivač dao je pravu čar lanjskom usponu koji se tradicionalno realizirao drugu nedjelju u siječnju. Iako hladno, vrijeme za planinarenje bilo je prekrasno i svi koji su se odazvali istinski su uživali na Plišu i u prekrasnom pogledu. Okupljanje u zatvorenom prostoru još uvijek nije bilo moguće te se ovjera pohoda obavljala „kroz prozor“, a druženje uz šalicu toplog čaja upriličeno je ispred lovačke kućice „Prve njive“.

Lijepo proljetno vrijeme iskorišteno je za šetnju našim krajem. U travnju su planinari posjetili Kičej na 606 mnv, vrh u čijem podnožju izvire Rječina. Nakon starta u Studeni i laganog hoda do Kičēja uslijedilo je spuštanje u kanjon Rječine i odlazak ka izvoru koji svaki puta oduševi svojom snagom. Među dvadesetak planinara koji su se uputili na ovaj izlet najmlađa je bila Nika koja je imala tek devet mjeseci te Tino koji je sa samo pet godina prehodao gotovo 10 kilometara.

Izlet na Kičej

Tradicionalno čišćenje – druženje na kućici „Rebar“ bilo je rezervirano za kraj lipnja. Uobičajeno uređenje okoliša imalo je i humanitarnu notu te su se članovi društva uključili u akciju „Vjerujete li u čudo?“. Prikupljena sredstva uručena su prijateljima iz Rukavca – Dragecu i Snježani koji su se našli u nezavidnoj i teškoj situaciji, ali su uz pomoć sa svih strana uspjeli sačuvati krov nad glavom i nastaviti živjeti u kući u kojoj su rođeni, a koja im je zamalo bila oduzeta.

PD Pliš tradicionalno organizira dva pohoda godišnje – zimski uspon na Pliš još je uvijek bio „pod mjerama“, a pohod na Obruč u kolovozu bez njih

Planinari su ti koji održavaju okoliš uz kućicu „Rebar“

Pohod na Obruč na 1376 mnv, poznat pod nazivom Rokovski zalazak sunca, održan je u kolovozu nakon dvogodišnje pauze te je okupio sedamdesetak planinara. Vrijeme planinarima nije išlo na ruku, prognoza nije bila obećavajuća, no oblaci su se ipak razišli i omogućili uživanje u prekrasnim pogledu na riječki zaljev.

Osvrt na markacije, oznake na planinarskim putovima, a osobito na „pečate“ koji su postavljeni na sve kontrolne točke Klanjskog planinarskog puta, te one s oznakom „Riječke planinarske obilaznice“, ukazuje na to da bi iste bilo potrebno više čuvati. Sa starim drvenim pečatima Društvo je nažalost imalo loša iskustva jer su isti često nestajali. Stoga su zamijenjeni metalnima koji su pričvršćeni u stijeni i trajniji. No, pokazalo se da i oni nekome smetaju iz osobnih razloga. Planinari apeliraju da čuvamo svu imovinu našega kraja jer ga samo na taj način možemo učiniti boljim i ljepšim. Gosti i prijatelji koji dolaze trebali bi biti zadovoljni, a to zadovoljstvo nekome doprinese jedan običan pečat koji krase planinarski dnevnik!

Miloš Raspor

Kome može smetati jedan običan pečat?

IN MEMORIAM IVAN STARČIĆ (1938. – 2022.)

Ivan Starčić rođen je 1938. u Klani u obitelji zvanj Šopeći. Svoj radni vijek proveo je kao profesionalni vozač. Njegova velika ljubav prema prirodi rezultirala je time da se počeo baviti planinarenjem te je prije osnutka domaćeg bio član PD-a Kamenjak iz Rijeke. Starčić je bio jedan od inicijatora osnutka Planinarskog društva Pliš 1996. godine u kojem je ponajviše djelovao kao markacist za što je 2001. godine dobio verifikaciju pri Hrvatskom planinarskom savezu. Neposredno po osnutku Društva iznio je svoju ideju o stvaranju markirane planinarske obilaznice Klanjski planinarski put i uz pomoć pojedinih članova markirao kružnu stazu u dužini od 11 sati hoda koju je u cijelosti trasirao i odredio njezinih deset kontrolnih točaka. Za obilaznicu je vlastoručno napravio više od 50 smjerokaza i natpisa te je čitav niz godina brinuo o upisnim knjigama i pečatima. Osim Klanjskog planinarskog puta markirao je i druge staze poput šetnice Klana – Kastav. Osmislio je nekolicinu prospekata, uključivao se u organizaciju izleta i radnih akcija. Za svoje je zasluge u unapređenju planinarstva višestruko nagrađivan, osobito od strane Hrvatskog planinarskog saveza, a godine 2007. dodijeljena mu je i Nagrada Općine Klana za posebne zasluge u projektiranju, označavanju i održavanju planinarskih puteva klanjskoga kraja. Odlikovanja je dobio i u drugim područjima, ponajviše od Crvenog križa kao dugogodišnji dobrovoljni darivatelj krvi.

Ivana Starčića pamtit ćemo i po križaljka u Glasnicima, a mnogi njegovo ime vežu i uz pirografske suvenire s temama iz rodnoga kraja. S pokojnim bratom Antonom neumorno je radio na otkopavanju temelja crkve sv. Mandalene u Paki. Pri samom kraju života analizirao je svoj planinarski dnevnik i zbrajao koliko je puta obišao pojedine vrhove. Zabilježio je da je sa zadaćom markiranja domaćih staza u šumu otišao 168 puta, da je na Snježniku bio 30 puta, na Snežniku 48, na Obruču 55, na Triglavu 5..., a uz natuknicu Pliš zapisao je – bezbroj.

I. M.

NK KLANA

NATJECATELJSKE AKTIVNOSTI NOGOMETNOG KLUBA „KLANA“

SENIORI

U prvenstvenoj nogometnoj sezoni 2021./22. seniorska momčad Nogometnog kluba „Klana“, član 4. nogometne lige Nogometnog saveza Rijeka, osvojila je 9. mjesto na tablici ispred Novalje, Lokomotive, OŠK Omišlja i Halubjana. Najbolji domaći strijelci bili su Toni Juničić i Ivan Laginja, svaki s 5 postignutih golova.

U prvom dijelu nogometne sezone 2022./23. momčad se u konkurenciji s još 13 klubova nalazi na jedanaestom mjestu i na pragu je očuvanja statusa, primarnog cilja, imajući na umu snažno rivalstvo.

U ovom dijelu prvenstva „Klana“ je na domaćem terenu pobijedila s 1:0 „Rovinj“ koji je slovio kao izraziti favorit. Pod vodstvom trenera Damira Rubčića skupilo se u prvom dijelu prvenstva 16 vrijednih bodova.

Za naslov prvaka bore se „Halubjan“ (42 boda) i „Rovinj“ (41 bod), dok pratitelji „OŠK Omišalj“ (35) i Veli vrh (34) iz pulskog predgrađa zaostaju, ali su još uvijek u igri.

Seniori

RIJEČ PREDSJEDNIKA

Predsjednik kluba Makse Gržinić, dugogodišnji istaknuti igrač i klupski aktivist, na pragu pedesetogodišnjeg jubileja, ocjenjuje proteklu sezonu ovim riječima: „Općina Klana osigurava nam 2/3 godišnjeg proračuna, a vodeći donatori najveći preostali dio (Drvena industrija „Klana“, privatni poduzetnici Igor Barak, Bruno Torbarina i ljudi dobre volje). U radu Upravnog odbora najviše pomažu dopredsjednik Lučijano Raspor, Ivica Barak, Slavko Gauš, Božidar „Pašo“ Raspor, Miljenko Jakšetić, tajnica Valerija Valenčić Turina kao i ostali članovi Uprave te prijatelji kluba iz šire klupske baze: Riki Ramić, Miljenko Valenčić, Saša Kamenar, Valter Šustar i ostali. Odlaskom trenera Damira Rubčića na Cres angažirali smo bivšeg „orijentaša“ Adama Ormana i započeli suradnju

od koje očekujemo uspješne rezultate. Zahvaljujem svim igračima, seniorima, koji dokazuju da se entuzijazmom i čistim amaterizmom može uspješno igrati ova liga. Igrači Emanuel Iskra, Nikola Kajtazi, Patrik Corallini i Mario Jerbić te dugogodišnji vratar veteran Roman Raspor pridonose rastu i razvoju juniora, pionira te mladih uzrasta.“

Kada predsjednik „Klana“ uspoređuje nogomet nekad i danas, kaže ovako: „Nekada se igralo značajki, lepršavo; danas se igra brže i snažnije. Treninzi su temelj suvremenog nogometa koji neprekidno napreduje, dokazujući da nema limita.“ Njegova je velika želja vratiti trenera Nenada Damjanovića, provjerenog trenera s „A“ licencom, na čelo Omladinske nogometne škole.

JUNIORI I PIONIRI

Juniori, pod vodstvom igrača Emanuela Iskre, nalaze se točno u sredini tablice, peti su s četiri pobjede i šest poraza uz razliku zgoditaka 20:26. Pioniri, kojima je na čelu Nikola Kajtazi, trener s „C“ licencom, prošlogodiš-

Pioniri

Najmlađi članovi NK Klana

nji su prvaci 2. županijske omladinske lige s osvojenih čak 47 bodova (87,04 %!), ispred riječkog „Starog grada“ (34 boda). Te je sezone najbolji strijelac lige bio naš pionir Borna Turina, budućnost klanjskog kluba. I u aktualnoj sezoni pioniri vode borbu za prvaka sa „Starim gradom“, a nakon nepotpunih 9 kola prvog dijela „Stari grad“ i Klana imaju isti broj bodova 21.

Oskar Valenčić

IN MEMORIAM MILAN ŠUSTAR (1934. – 2022.)

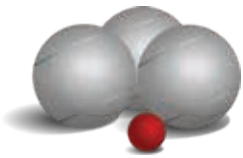

Milan Šustar rođen je 19. kolovoza 1934. godine. Odrastao je u skromnoj, uzornoj obitelji Studenjkinih. Od malih nogu bavio se nogometom, a u svojoj četrnaestoj godini započeo je svoju amatersku karijeru u klanjskim juniorima. Kao senior igrao je u modrom dresu, starijima dobro poznatom poklonu „Sampdorije“ iz Genoe. Zajedno s F. Silićem 1981. osnovao je veteransku ekipu u kojoj je igrao narednih godina. Milan Šustar i dvije godine stariji Franjo Skok bili su kao klupski blizanci. Uzajamno ih veže šesnaest zajedničkih godina igranja, rukovođenja i suradnje u klanjskom nogometu. Zajedno su radili i u opatijskom „Kvarner-expressu“ na poslovima rukovođenja i vođenja poslovnih knjiga. Šustar u NK Klana nije igrao samo kao nogometaš već je igrao više uloga. Od 1952. nadalje zakoračio je i u novi milenij kao knjigovođa i blagajnik Kluba. U više navrata bio je tajnik Kluba, a od 1976. do 1981. i njegov predsjednik. Kao predstavnik NK Klana djelovao je u predsjedništvu Udruženja nogometnih klubova, a više godina bio je delegat na nogometnim utakmicama regionalne lige.

U 21. stoljeću, nakon više od sedamdeset godina rada i djelovanja i promicanja mjesta i Općine Klana, Nogometni klub „Klana“ dobio je velika priznanja! Troje njegovih volontera primilo je odličja Svjetske nogometne federacije FIFA, a među njima je bio i Milan Šustar koji je tim odličjem nagrađen za 50 godina amaterskog djelovanja. Dobitnik je i niza drugih nagrada – od nagrade Zajednice Općine Rijeka do plakete Nogometnog saveza Hrvatske.

Njegova društvena aktivnost nije bila ograničena samo na nogomet. U mladosti je bio vrlo aktivan i uspješan član klanjske streljačke družine, a kroz život neizostavan dugogodišnji član Pjevačkog zbora Matko Laginja, član različitih općinskih odbora, sudac porotnik i sl. Godine 2006. Općina Klana dodijelila mu je svoju najvišu moguću nagradu – Nagradu za životno djelo.

Nakon pedeset godina amaterskog staža Milan Šustar promoviran je u počasnog člana Upravnog odbora NK „Klana“. Hoće li itko uspjeti nadmašiti Milana Šustara i njegove 72 godine klupskog staža?!

KONAČNO ODRŽAN JUBILARNI, 25. PO REDU, MEĐUNARODNI TURNIR BOĆARSKIH PAROVA BOĆE OPEN - KLANA 2022.

Minula 2022. godina za Boćarski klub Sv. Rok Klana bila je izuzetno uspješna. U proljetnom je dijelu ligaškog prvenstva Klub, iako znatno oslabljen, kroz preostalih 11 utakmica uspio osigurati opstanak u elitnom razredu boćarskog takmičenja. Naime, privremenim odlaskom u Nizozemsku Klub su napustila dva mlada igrača, Luka Karlović i Patrik Silić, što je znatno utjecalo na širinu kadra u svakoj utakmici. Samim tim izborni je opstanak još značajniji kako za klub tako i za lokalnu zajednicu. Potvrđeno je na taj način da i klubovi iz manjih sredina i sa ne baš zavidnom infrastrukturom mogu ravnopravno vršiti razdiobu pozicija i među najboljima.

U jesenskom dijelu tekuće sezone odigrano je sedam kola, a nastavak iste slijedi u proljeće 2023. kada je cilj očuvati status u 1. hrvatskoj boćarskoj ligi – sjever. Navedena liga doživjet će reorganizaciju što većini klubova koji je sada tvore predstavlja vrlo velik izazov i dodatni napor. Naime liga mijenja oblik takmičenja koji iziskuje puno više mlađe populacije. Dodatno breme novog ustroja lige je promjena termina koji se planom razvoja seli u zimski period. Problem kod prvog i drugog zaokreta gotovo je isti, a prvenstveno je vezan uz klimatske prilike koje u slučaju naših boćara i nisu baš kompatibilne sa zacrtanim.

Domaći zaljubljenici u boćarski sport

Vezano uz prvi dio, Klub je otpočeo predradnje za rad s mlađom populacijom, no pri drugom dijelu bit će potrebna puno šira akcija, prvenstveno lokalne zajednice, a samim time i kluba. Slijedom svih potreba nasušno je konkretizirati izvedbu zatvorenog objekta kako domaći boćari ne bi zaostajali za onima i ostalih sredina te kako bi kroz cijelu godinu kontinuirano mogli raditi na razvoju i unapređivanju boćarskog sporta i boćarske kulture.

Boćarski klub Sv. Rok Klana kroz sve godine postojanja profilirao se kao nezaobilazni dio društvenog života lokalne zajednice, a najznačajniji obol u lokalnoj zajednici predstavlja organizacija međunarodnog turnira boćarskih parova BOĆE OPEN - KLANA, koji je, iako po vokaciji boćarska manifestacija, odavno izašao iz striktno boćarskog konteksta te predstavlja svojevrsan „brand“ ove sredine i istu čini prepoznatljivom u širem smislu.

Dvije godine pandemijske apstinencije ostavile su traga, turnir se nije održavao i naprosto je bilo vidljivo koliko isti „fali“ u boćarskim, ali i širim društvenim krugovima. Dodatni razlog za lanjsku organizaciju turnira bila je činjenica da se održava 25. put i da se radi o jubilarnom izdanju.

Pobjednici BOĆE OPEN-a s domaćinima

Turnir je održan u svom standardnom terminu trećeg vikenda mjeseca srpnja (15. – 17. 7. 2022.). Slabiji odaziv, uvjetovan pauzom od dvije godine, nije se odrazio na kvalitetu te nije nedostajalo istinskih pravih poteza i utakmica kao ni neizvjesnosti rezultata i plasmana. Potvrdu vrijednosti turnira predstavlja i "defile" vrlo velikog broja posjetitelja kroz sva tri dana. Tri kategorije turnira (mladi, žene, muški) ponudile su nastup 80 parova iz Hrvatske, Slovenije, Italije i Švicarske sa svim naznakama puno masovnijeg sljedećeg BOĆE OPEN-a. Pobjednici muškog dijela turnira stari su i u Klani već poznati Davor Janžić i Dejan Tonejc. Ništa manje znane su i osvajačice ženskog turnira, ali sada s izmijenjenim prezimenima Tadeja Petrič (ex Sodec) i Ana Pevec (ex Vorih). Slavodobitnici u kategoriji mladih bili su Žarko Jerčinović i Filip Klarić koji su već sada poznati široj boćarskoj javnosti.

Prilika je ovo i za zahvalu Općini Klana, Županiji primorsko-goranskoj te brojnim vrijednim i uvažanim sponzorima koji su prepoznali trud i bez kojih ovakav vid turnira zasigurno ne bi bilo moguće organizirati.

U 2022. godini intenzivirao se rad s djecom i mladima

Povodom Dana Općine Klana – Rokove na tradicionalnom boćarskom turniru nastupile su ekipe iz Hrvatske i Slovenije. Posebnu čast klubu predstavlja činjenica da je kapiten ekipe Ivan Grgić dobio Godišnju nagradu Općine Klana za izniman doprinos razvoju i unapređenju boćarskog sporta i samog sporta uopće. Shodno spomenutom rokovskom turniru potrebno je navesti da i klanjski klub posjećuje i participira slične turnire u Hrvatskoj i Sloveniji gdje je uvijek uvažen i rado viđen gost.

Ovim osvrtom na minulu godinu dobiva se uvid unazad, a s obzirom na to da je intenziviran rad s mladima, slobodno se može reći kako se nastoji gledati i unaprijed.

Franko Karlović

NAKON DVIJE GODINE STANKE...

MEĐUNARODNI BOČARSKI TURNIR PONOVO U STUDENI

Bočarski klub Studena može se u 2022. godini pohvaliti raznim aktivnostima i sportskim rezultatima, ali i nekim novitetima.

Prisjetimo se – sezonu 2020./2021. igrači BK Studene završili su kao prvaci te su u jesen 2021. iz druge županijske lige „zapad“ ušli u prvu županijsku ligu. Razloga za zadovoljstvo ne nedostaje jer su prvu sezonu u novoj ligi završili na sedmom mjestu te u jesen 2022. u istoj ligi krenuli u drugu sezonu, i to s novom licenciranom trenericom Marinom Šebeljom iz Studene.

Međutim – osim novih uspjeha – tu su i stare boljke: prvenstveno potreba za uređenjem bočališta u Studeni te potreba za novom, natkrivenom dvoranom. Budući da je suradnja Kluba s Općinom Klana vrlo korektna, članovi kluba kao i svi simpatizeri nadaju se da će i te potrebe biti zadovoljene.

Prizor sa sportskih...

i prigodne nagrade za osvajače prva tri mjesta. No, mnogo važnija od nagrada bila je odlična atmosfera, a to je zasigurno garancija da će se kuhanje kotlića održati i sljedeće godine te, nadajmo se, postati tradicionalno kao i sam turnir. U svakom slučaju, vrlo je pohvalno da se jedan sportski klub trudi organizirati aktivnosti ne isključivo sportskog karaktera nego i one s ciljem angažmana što većeg broja mještana.

Članovi Kluba ne miruju van sezone, ni zimi ni ljeti. „Drago nam je da smo nakon dvije godine stanke ponovno uspjeli organizirati Međunarodni bočarski turnir povodom Dana pobjede i domovinske zahvalnosti“, izjavili su predsjednik Kristijan Vlaše i dopredsjednik Benjamin Šustar te nastavili: „Tijekom proteklih godina ovaj turnir organizirali smo četrnaest puta, prvi put 2006. godine. Uglavnom se odazvalo dvanaest do šesnaest ekipa, a prošle godine čak dvadeset i četiri ekipe što nas posebno veseli.“ Istog vikenda igrači BK Studene prvi put organizirali su i kuhanje kotlića što se pokazalo kao pun pogodak.

U kuhanju kotlića okušalo se dvanaest prijavljenih ekipa, a organizator je osigurao

...i nesportskih, ali i dalje natjecateljskih, aktivnosti u organizaciji BK Studena

Bočarski klub Studena u suradnji s klanjskim bočarima aktivno se uključio u rad s mladima te poziva sve zainteresirane da im se pridruže i postanu članovi njihova kluba. Zahvaljujući motu „Bočalište je otvoreno za sve“ bilježi se porast mlađih članova što je sigurno ulaganje u budućnost.

Marija Volf

IBAŠ DOBRA PRIČA

U općini Klana je prema Registru udruga Republike Hrvatske ne samo registrirano već i aktivno čak 26 udruga. Doduše, nekima je mandat istekao još 2005. ili 2006. godine i od tog vremena nisu održane ni redovne ni izborne skupštine, a kamoli bilo kakve aktivnosti, no iste nisu ugašene i u Registru se još uvijek vode kao aktivne. Stvarnije stanje dobit će se tako ako se od ukupnog broja aktivnih oduzme njih devet.

Jedna od aktivnih, i u Registru i u stvarnosti, mlada je udruga registrirana u Liscu pod nazivom „Dobra priča“ koja počinje djelovati s prijelaza iz 2018. u 2019. godinu. Njezina je predsjednica mještanka Lisca Tamara Sremec, a puni naziv udruge uvelike govori i o području njezina djelovanja – samom nazivu prethodi opis: udruga za održivi društveni i osobni razvoj. Lanjskim je djelovanjem puni naziv potvrđen i u praksi.

OBNOVA SUHOZIDA U LISCU

Umijeće suhozidne gradnje je izrada konstrukcije od kamena bez upotrebe vezivnog materijala. Tom vještinom služili su se naši stari čije su vrijedne ruke slagale kamen po kamen i stvarale čudnovate strukture te tako formirale kamene krajolike. Imperativ očuvanja znanja brusio se stoljećima i prenosio s generacije na generaciju. Kako bi se gradnja suhozida nastavila i u ovo moderno vrijeme, Udruga „Dobra priča“ organizirala je dvodnevnu radionicu gradnje suhozida i podsjetila Liščane na vrijednost čuvanja bogate tradicije slaganja kamena. Na Vrtiću na Vrh Brega gdje počinje ulaz u selo obnovljeno je dvadesetak metara suhozida u čijoj su gradnji sudjelovali svi zainteresirani mještani pod stručnim vodstvom voditelja iz Udruge „Dragodid“. Obnovljeni suhozid vidljiv je s glavne ceste te se planira njegovo dekorativno osvjetljenje i postavljanje info ploče sa sadržajem o povijesti suhozida sela Lisac.

Radionica je, osim edukativnog karaktera, poprimila i društvenu notu koju su Liščani iskoristili kako bi sve okupljene počastili pečenjem i, naravno, tekućom okrepom.

Vještina građenja suhozida s minimalnom ili nikakvom obradom kamena zaštićena je kao nematerijalno kulturno dobro RH, a UNESCO-ov međuvladin odbor prepoznao je iznimnu važnost ove tradicije i zaštitio je kao svjetsko kulturno dobro.

ČITAJMO S OSMIJEHOM

Osim što je jesenskom obnovom suhozida „Dobra priča“ opravdala svoj dio naziva „udruga za održivi društveni razvoj“, na proljeće se potrudila to učiniti i za drugi dio naziva koji se odnosi na osobni razvoj. U prostoru MMC-a i uz financijsku podršku Općine Klana održan je niz od četiri radionice za djecu pod zajedničkim nazivom „Čitajmo s osmijehom“ na kojima se čitalačke vještine razvijaju s terapijskim psom što je djeci privlačno i zabavno, a u konačnici izuzetno korisno. Suvremenim pristupom i atraktivnim metodama voditeljica radionica Jasmina Kardoš i njezina Kora ostvarile su svoj cilj, te su djeca s nestrpljenjem i veseljem iščekivala svaku iduću radionicu u nizu.

Kora je osvojila male čitače

Ivana Marinčić, Marina Poklar

IZ STARINE

Najstariji prikazi klanjske Gradine sežu u 17. stoljeće, a radi se o Pieronijevim i Valvasorovim grafikama.

Pieroni, 1639.

Valvasor, 1689.

NAŠ KRAJ U SLICI

U sklopu projekta Povežimo se baštinom, sufinanciranom od Europske unije iz Europskog fonda za regionalni razvoj, prošle su godine nastale impresivne fotografije Gradine. Autor fotografija je Bojan Haron Markičević.

Gumance pod maglom (Foto: Nikola Kajtazi)

Vatreno nebo ponad Židovja (Foto: Anita Afrić)

Strmaščica (Foto: Željka Beba Piković)

Zelenila nam ne fali (Foto: Valter Superina)

